

Inhoudsopgave

BESTUURSVERSLAG	3
Inleiding	3
Positionering en profiel	5
Financiën	7
Overige opmerkingen omtrent de baten:	7
Risicomanagement	8
Bezoekers	8
Vrijwilligers	9
Museon-Omniversum in Den Haag Zuidwest	12
Collecties	13
Tijdelijke tentoonstellingen en films	14
Programmering	17
Programmaraad	18
Onderhoud gebouw	18
Personeel	19
2025 en volgende jaren	20
JAARREKENING	22
Balans per 31 december na resultaatbestemming	22
Exploitatierekening	24
Grondslagen	26
Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	31
A - Vaste activa	31
B - Vlottende activa	32
C - Eigen vermogen	34
D - Voorzieningen	36
E – Langlopende schulden	38
F - Kortlopende schulden en overlopende passiva	38
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	40
Toelichting op de staat van baten en lasten	41
Baten	41
A - Opbrengsten	41
B - Subsidies	43
Lasten	45
C – Beheerlasten	45
D - Activiteitenlasten	47
E – Rentebaten/lasten	50
WNT-verantwoording 2024 - Stichting Museon-Omniversum	51
Overige toelichtingen	58
Gebeurtenissen na balansdatum	58
Resultaatbestemming	58
Ondertekening van de jaarrekening	59
Controleverklaring	60
BIJLAGEN	64
Bijlage 1 - Bestuursverklaring subsidieverantwoording Den Haag	64
Bijlage 2 - Prestatie indicatoren	65

BESTUURSVERSLAG

Inleiding

In 2024 is het totaal aantal bezoekers van Museon-Omniversum met 303.000 (incl. educatie en events) redelijk stabiel gebleven. Hoewel de zomerperiode tegenviel, werd dit deels gecompenseerd tijdens de kerstperiode. De in de begroting verwachte groei heeft zich echter (nog) niet doorgezet.

Net als in 2023 is de balans tussen kosten en baten niet in evenwicht, wat heeft geleid tot noodmaatregelen zoals het opschorten van de dotatie aan de voorziening onderhoud gebouw Omniversum (€107.000) en het aanvragen van noodsteun (€199.000). In 2024 is verder gewerkt aan plannen om systemen en processen beter op elkaar af te stemmen, de samenwerking tussen teams te verbeteren, PR en marketing te optimaliseren, de nieuwe redactionele werkwijze in programmering te implementeren en de nieuwe positionering van Museon-Omniversum door te voeren. Deze ontwikkelingen zullen in 2025 worden voortgezet.

De officiële naam van de organisatie is Stichting Museon|Omniversum, gevestigd in Den Haag en geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41160112. Het statutaire doel luidt:

"Het bevorderen bij een breed publiek van kennis en belangstelling voor de ontwikkelingen op het gebied van mens- en natuurwetenschappen. De stichting streeft dit doel na door middel van het doorgeven van kennis over het menselijk leven, de natuur en onze planeet aan allen die daarvoor een nieuwsgierige belangstelling koesteren, op zodanige wijze, dat zij daardoor verwonderd en geïnspireerd raken, kennis die essentieel is voor een duurzame samenleving en voorts het bevorderen van alles wat in brede zin bijdraagt tot de maatschappelijk relevante educatie en popularisering van wetenschappen en cultuur in al hun facetten, alsmede alles wat met vorenstaande verband houdt en daartoe bevorderlijk kan zijn, in de ruimste zin van het woord."

Jaarverslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestond in 2024 uit de volgende personen:

	<u>1e termijn:</u>	<u>Rooster van aftreden</u>
Paul van Gessel, voorzitter (tot 14/11)	11-12-2018	1-6-2025
Willem Bijleveld, voorzitter (vanaf 14/11)	1-7-2021	1-6-2026
Wasima Khan	22-11-2022	18-3-2024 afgetreden
Alexander Mouret	1-1-2019	1-1-2027
Mark Schenkels	1-7-2021	1-7-2025
Frans van Steenis	1-7-2021	1-10-2026
Lobke Zandstra	1-1-2019	1-1-2027
Nancy Zomer-Carolus	22-11-2022	20-12-2024 afgetreden

Tot 14 november 2024 was Peter de Haan directeur-bestuurder. Op die datum trad Simon van Driel aan als interim directeur-bestuurder. Tegelijkertijd werd Paul van Gessel vice-voorzitter en nam Willem Bijleveld zijn plaats in als voorzitter van de Raad van Toezicht. Tijdens de lustrumviering van Museon-Omniversum op 13 november werd op gepaste wijze afscheid

genomen van Peter de Haan.

In 2024 kwam de Raad van Toezicht vijf keer bijeen voor reguliere vergaderingen. De agenda werd gedomineerd door de doorontwikkeling van de organisatie en de financiële situatie als gevolg van lagere opbrengsten en hogere kosten. De directeur verstrekke hiervoor standaardrapportages. Om de financiële situatie in detail te kunnen bespreken, werden twee extra vergaderingen ingelast.

In april organiseerde de Raad van Toezicht een uitgebreide zelfevaluatie. Hierbij kwamen de aard van de reguliere vergaderingen, de visie op toezichthouden, de omgang met de vigerende culturele codes, de informatievoorziening naar de raad en de ontwikkelagenda voor de raad aan bod.

Eind 2023 was uit de leden van de raad een benoemingsadviescommissie (BAC) ingesteld voor de werving van een opvolger voor de directeur-bestuurder. De BAC kon aanvankelijk op korte termijn adviseren over de promotie van de zakelijk directeur tot directeur-bestuurder. Deze nam echter in april om persoonlijke redenen ontslag. De BAC startte vervolgens een nieuw wervings- en selectietraject, ondersteund door het bureau DDJ&. Dit resulteerde in de aanstelling van Nancy Zomer-Carolus als directeur-bestuurder per 1 mei 2025.

Bij de overgang van een tweehoofdige naar een éénhoofdige directie was aanpassing van het bestuursreglement noodzakelijk. Deze werd op 23 april in voorlopige vorm gerealiseerd. In samenspraak met de nieuwe directeur zal dit reglement definitief worden gemaakt.

De leden ontvingen per vergadering een vacatievergoeding van €331 voor leden en €430 voor de voorzitter.

De Stichting onderschrijft de Governance Code Cultuur en de Fair Practice Code. Dit is vastgelegd in het reglement voor de Raad van Toezicht en werd ook dit jaar getoetst. De Raad werkt met een auditcommissie en een remuneratiecommissie. De auditcommissie kwam vijf keer bijeen en volgde de financiële ontwikkelingen kritisch met essentieel commentaar. De remuneratiecommissie voerde twee gesprekken met de directeur-bestuurder over zijn functioneren. De Raad van Toezicht hield diverse gesprekken met de Ondernemingsraad, onder andere in het kader van de werving van de nieuwe directeur-bestuurder. Ook met de leden van het Management Team werden informerende en consulterende gesprekken gevoerd.

Willem Bijleveld
Voorzitter Raad van Toezicht

Positionering en profiel

Museon-Omniversum heeft als ambitie de favoriete plek te zijn voor kinderen en hun begeleiders voor een leuk en leerzaam dagje uit, waar zij op een unieke, inspirerende en interactieve manier leren hoe we samen onze wereld een betere plek kunnen maken.

Onze positionering en wat wij bieden wordt het best gevat in de Why, How, What:

	WHY	De toekomst van leven op aarde staat op het spel; hoog tijd om samen te ontdekken hoe we beter voor onze planeet vol waanzinnige wonderen kunnen zorgen.
	HOW	We nemen je mee op ontdekkingsreis door verleden, heden en toekomst en stimuleren je verbeeldingskracht hoe we beter samen kunnen leven op én met de aarde.
	WHAT	MEGA leuke, leerzame en interactieve tentoonstellingen met films op GIGA groot beeld en experiences die je verwonderen en je creativiteit prikkelen om je in te zetten voor een leefbare planeet.

In 2024 lanceerde Museon-Omniversum de nieuwe campagne "Kijk eens anders (naar de wereld)" gericht op het vergroten van de naamsbekendheid in Den Haag en omstreken. Daarnaast is fors ingezet op het verbeteren van de conversie door data-gedreven te werken, meer onderzoek te doen naar bezoekers en user-driven acties te implementeren. De marketing- en communicatiestrategie is gericht op het promoten van de gehele programmering en het volledige aanbod.

Het aanbod is verdeeld in een dag- en avondprogramma:

- Overdag hebben bezoekers met één ticket toegang tot het museum en grootbeeldfilmtheater. De Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties vormen het kader voor de programmalijnen op het gebied van wetenschap, cultuur en natuur. Hierin worden verhalen verteld over onder andere klimaatbestendigheid, energietransitie, voedselzekerheid en 'resilient cities'.

Deze verhalen worden verteld aan de hand van:

- Een uitgebreide en veelzijdige collectie die in 2023 een prominentere rol heeft gekregen
- Wisselende tentoonstellingen, activiteiten en experiences op eigen locaties en daarbuiten
- Immersive grootbeeldfilms over natuur en cultuur

In de avond krijgen bezoekers toegang tot de Dome. De programmering richt zich op natuur en cultuur en brengt de volledige kracht van het gigantische beeld over op de bezoeker.

Museon-Omniversum is primair gericht op het algemene publiek, maar vervult daarnaast een belangrijke educatieve functie. Er worden museumlessen en educatieve schoolreizen

aangeboden voor primair en voortgezet onderwijs. Daarnaast wordt zaalverhuur gekoppeld aan inspiratieprogramma's voor de zakelijke markt, overheid, kennis- en netwerkinstellingen en andere organisaties. Zo speelt Museon-Omniversum met kennis, kunde en inspiratie een belangrijke rol in het in beweging zetten van de maatschappij richting een hoopvolle toekomst. Museon-Omniversum heeft de volgende waarden die richting geven aan wie we zijn en wat we doen:

ONZE WAARDEN

SAMEN STERKER

Samen leren leven op én met de aarde is de sleutel tot een duurzame toekomst. Daarom laten we in onze programma's zien hoe al het leven op aarde met elkaar verweven is. En willen we iedereen betrekken bij de zoektocht naar oplossingen voor een leefbare aarde. We creëren ons eigen ecosysteem waarin we mensen, organisaties en kennis van over de hele wereld samenbrengen. Want door krachten te bundelen en van elkaar te leren kunnen we deze uitdaging aan.

MAAK 'T VERSCHIL

De toekomst van het leven op aarde staat op het spel. Hoog tijd voor actie! Want hoe klein ook, iedereen kan het verschil maken. We doen er alles aan om duurzame ontwikkeling te bevorderen, durven te dromen en groots te denken. Binnen en buiten onze organisatie vergroten we het bewustzijn over ecologische en sociale duurzaamheid. We vertellen verhalen die raken en bieden perspectief op mondiale uitdagingen. Zo stimuleren we dat iedereen zich wil én kan inzetten voor een leefbare aarde.

BLIJF ONTDEKKEN

Wij doen er alles aan om beter voor onze planeet vol vvaanzinnige wonderen te zorgen. En we nodigen iedereen uit om met ons op deze ontdekkingsreis te gaan. We brengen mensen in beweging door ze te prikkelen met realistische en hoopvolle verhalen en te inspireren met inzichten uit onverwachte hoek. Want als je met een nieuwsgierige blik kijkt, zie je wat er mogelijk is – nu en in de toekomst.

VOOR IEDEREEN

We ontwikkelen programma's die een breed publiek aanspreken. Met actuele thema's die uit het leven zijn gegrepen zorgen we voor herkenning en brengen we ver weg dichtbij. Complexe informatie wordt verhelderd zodat iedereen het begrijpt. Daarnaast nodigen we iedereen uit: wat vind jij? Kom binnen en vertel het ons! Bij Museon-Omniversum is iedereen altijd welkom.

Strategische doelstellingen

In lijn met de visie en missie zijn in 2020 strategische doelstellingen vastgelegd. Deze zijn aangevuld en verdiept tot de volgende vijf doelstellingen die relevant zijn voor 2023, de aangepaste Businesscase en de volgende meerjarenaanvraag voor het Kunstenplan 2025-2028:

1. Financieel – een stabiele financiële basis
2. Maatschappelijke positie – versterking maatschappelijke impact
3. Doelgroepen ontwikkeling – vraag gedreven en optimaliseren klantreis
4. Organisatie – gestroomlijnde en geëngageerde organisatie
5. Content – geïntegreerd aanbod

In 2022 is de One Planet programmering geïmplementeerd langs de lijn van 'inspireren – leren – doen' met One Planet Dome (filmprogrammering), One Planet Expo (vaste tentoonstelling over de 17 duurzaamheidsdoelen van de VN) en One Planet NOW! (nieuwe interactieve en educatieve wisseltentoonstelling). De programmering werd ook naar buiten gebracht via outreach-initiatieven en het nieuwe MuseumLab in Den Haag Zuidwest om een groter en inclusiever bereik te realiseren.

In 2023 is de kracht van het museale aanbod samen met het grootbeeldfilmtheater verder ontwikkeld rond drie actuele thema's over een duurzame toekomst.

In 2024 is vooral gewerkt aan het verbeteren van de gezondheid van de bedrijfsvoering. De voorgaande jaren werden gekenmerkt door negatieve resultaten, waardoor de risicoreserve is afgenomen. Ook dit jaar is de reserve verder verlaagd. Desondanks zijn er stappen in de goede richting gezet. De personeelskosten zijn door afslanking verlaagd en het proces om meer efficiency in de organisatie te bereiken is in gang gezet. Dit zal in 2025 zijn beslag krijgen.

Begin 2024 werd duidelijk dat de gemeente Den Haag momenteel niet wil investeren in een verbindingsgang tussen het museum en de Dome. Wel loopt er inmiddels een onderzoek naar de overname van het Omniversumgebouw.

Financiën

De verwachting dat 2024 een jaar zou worden waarin Museon-Omniversum de jaren van verlies zou beëindigen, is niet uitgekomen. Reeds in het tweede kwartaal van 2024 bleek dat het budget niet haalbaar was en er op een aanzienlijk verlies over heel 2024 werd afgestevend. Uiteindelijk is dit verlies middels aanzienlijke kostenreducties en een bijdrage vanuit het gemeentelijke fonds voor noodsteun nog enigszins beperkt tot €399.000.

De belangrijkste oorzaken van dit verlies zijn:

- Achterblijvende bezoekersaantallen: Over heel 2024 252.000, terwijl in de begroting was uitgegaan van 275.000 bezoekers. Vooral de tegenvallende zomervakantie was hieraan debet.
De gemiddelde opbrengst per bezoeker steeg weliswaar van €10,18 in 2023 naar €10,28 in 2024, maar bleef achter op budget (€10,43) ondanks een onverwachts hoog uitkeringspercentage van de museumjaarkaart van 63%. Per saldo kwam de opbrengst uit publiek met €2.590.000 €277.000 lager uit dan de begrote €2.868.000.
- Achterblijvende reductie van het aantal FTE zowel qua timing als qua financiële impact: De personele lasten (excl. transitie) kwamen weliswaar €242.000 lager uit dan in 2023, maar nog wel €410.000 hoger uit dan begroot. Hierin zitten ook aanzienlijke extra lasten van interim-personeel op afdelingen als Financiën, HR, Directie, Publiek en Marketing voor het begeleiden van de transitie.

Overige opmerkingen omtrent de baten:

- De opbrengst uit educatie vertoonde groei, voornamelijk door inkomsten uit films. Het aantal educatieve rondleidingen en lessen daalde, waarbij het aantal beschikbare lesgevers een knelpunt vormde.
- Halverwege 2023 is de winkel in het museumgebouw door de vriendenvereniging overgedragen aan Museon-Omniversum. Daarnaast wordt de winkel in de Dome door de organisatie gerund. Door deze overgang is vergelijking met het vorige jaar lastiger, maar de opbrengst was lager dan begroot terwijl de inkoopkosten juist hoger uitvielen. Wel groeit de gemiddelde besteding per bezoeker.
- De horeca is in 2023 volledig overgegaan naar de cateraar, die nu alleen provisie over de omzet afdraagt en de ruimte pacht.
- De zakelijke verhuur is verder gegroeid ten opzichte van 2023 en is ook hoger dan begroot. De marge valt lager uit dan 2023 en budget door duurdere inhuur van AV.
- De gemeentesubsidie is in 2024 gestegen met 7,12%. Daarnaast is bij de gemeente Noodsteun aangevraagd, waarvoor €199.080 aan Museon-Omniversum is uitgekeerd. Een SLIM-subsidie die in 2023 was opgenomen, blijkt niet te kunnen worden geïnd en wordt afgeboekt.

Overige opmerkingen omtrent de lasten:

- De dotatie aan de onderhoudsvoorziening ad €107.000 voor de Dome is opgeschort, omdat de voorziening hiervoor naar huidige inzichten voldoende ruimte biedt.
- De huisvestingslasten zijn €29.000 hoger door kosten van bewaking, schoonmaak en heffingen deels gecompenseerd door lagere kosten van energie als gevolg van gunstigere tarieven.
- De organisatiekosten zijn €82.000 hoger met name door de kosten van werving van personeel (€66.000), waaronder tweemaal een directeur.
- De overige beheerslasten zijn ca. € 78.000 hoger dan in 2023 door onder meer een hogere woon-werkvergoeding voortvloeiend uit de vernieuwde CAO (impact € 24.000) en extra lasten van de RvT door een hogere vergaderfrequentie (impact € 31.000).

Risicomanagement

Eind 2024 is een start gemaakt met de herziening van het calamiteitenplan. Hier worden de afdelingen Publiek, ICT en Collectie gevraagd een optimaal plan neer te leggen in geval van calamiteiten, waarbij de afzonderlijke plannen worden samengevoegd.

Om het gebied waarin Museon-Omniversum zich bevindt veilig te houden, zijn in samenwerking met het Kunstmuseum het CCTV-systeem en de achterliggende servers vernieuwd, zodat alle gebouwen van buitenaf gemonitord kunnen worden.

De bedrijfshulpverleners hebben de jaarlijks verplichte opleiding gevolgd en afgesloten met een interne ontruimingsoefening die is begeleid door de opleider. Ook hebben zij in kleiner verband rondleidingen gekregen om te leren waar de hulpmiddelen, afsluiters en het brandmeldpaneel zich bevinden. Verder zijn de organisatorische restpunten, die uit de risico-inventarisatie brandveiligheid zijn gekomen, opgepakt.

Overige risico's worden zoveel mogelijk gemeden:

- Geld wordt niet belegd, maar ondergebracht bij verschillende banken.
- We laten ons informeren door specialisten en onderhouden regelmatig contact met andere Haagse musea, zoals het Haags Kunstmuseum en het Haags Historisch Museum, om nieuwe ontwikkelingen uit te wisselen.
- Door een goede verzekering af te sluiten, wordt de kans op onverhoopte schade bij derden beperkt.

Bezoekers

Het bezoekersaantal is ten opzichte van 2023 niet veel gewijzigd. Er was ingezet op een groei naar 275.000 bezoekers langs de kassa, maar dit bleef steken op 252.000 bezoekers. De oorzaak daarvan wordt vooral gezocht in de tegenvallende zomer. In het najaar trad verbetering op, mede door de nieuwe film T-Rex. Op het gebied van educatie lagen de aantallen in 2024 (32.701) ruim duizend leerlingen lager dan in 2023 (34.446).

Bezoekersaantallen	Werkelijk 2024	Begroot 2024	% werkelijk - begroot 2024	Werkelijk 2023
Regulier publiek	251.952	275.000	92%	258.583
Leerlingen Primair Onderwijs	19.475	20.000	97%	21.459
Leerlingen Voortgezet Onderwijs	13.226	15.000	88%	12.987
Regionale outreach-activiteiten	5.630	10.000	122%	7.926
Lezingen, cursussen, verhuringen e.d.	12.288	15.000	60%	8.970
Totaal	302.571	335.000	90%	309.925

Vrijwilligers

In 2024 is gestart met de werving van 16 nieuwe vrijwilligers om de bestaande poule uit te breiden. Zij worden voornamelijk ingezet ter ondersteuning van de winkelactiviteiten. Het plan is om in 2025 de vrijwilligerspoule uit te breiden naar circa 30 personen, waarbij een deel wordt ingezet voor het vertellen van verhalen over onze rijke collectie op gerichte momenten. De begeleiding hiervan is toevertrouwd aan een specifieke dutymanager met daarvoor gereserveerde taakuren.

Samenwerking, maatschappelijk draagvlak en cultureel ondernemerschap

Voor de programmering werken we samen met verschillende samenwerkingspartners. De Haagse Hogeschool was een belangrijke partner bij ontwikkeling van de tentoonstelling 'Leren van de natuur'. Studenten en docenten van de opleiding Industrial Design Engineering deden vooronderzoek, ontwikkelden content en waren betrokken bij de ontwikkeling van de tentoonstelling.

Voor de tentoonstelling, grootbeeldfilm en activiteiten rond Jane Goodall's "Reason for Hope" is een nauwe samenwerking met de Jane Goodall Foundation aangegaan.

Bij de tentoonstellingen Machtige Materialenplein en Pijlers van Hoop werd contact gezocht met start ups, ontwerpers en kunstenaars. Dit leidde tot bruikleen, schenking of aankoop van een groot aantal objecten, onder meer van Loop Biotech, Cooloo, Sheltersuit, Studio WAE en Candy Converters. Studenten wetenschapscommunicatie van de Universiteit Utrecht deden onderzoek naar biobased materialen student van de opleiding Klimaatgedragpsychologie van de Hogeschool van Amsterdam adviseerde bij de ontwikkeling van het exhibit over afvalscheiding. Rond het onderdeel over biobased materialen werd samengewerkt met BTG Biomass Technology Group BV. Deze leverde vanuit een EU-project kennis en ontwikkelde en financierde een kwartetspel voor verkoop in de museumwinkel van Museon-Omniversum.

Door samenwerking met natuurfotografie.nl en PixFactory presenteerden we ook in 2024 de Groene Camera fototentoonstelling met de beste natuurfoto's uit Nederland en België.

Dankzij de samenwerking met de First Lego League is Museon-Omniversum een van de gastheren van dit gelijknamige evenement op het gebied van wetenschap en technologie. Tijdens de finale in het laatste weekend van januari 2024 deden in totaal meer dan 300 leerlingen mee. Het flankerende Techfestival trok in totaal meer dan 2700 bezoekers. Aan het Techfestival werkten onder meer twee studententeams van TU Delft mee. Bezoekers konden

met de studenten in gesprek en bijvoorbeeld op de foto met de zonneracewagen Nuna 12. Vanaf schooljaar 2024-2025 komt de organisatie van de FLL-regiofinale bij Science Center TU Delft te liggen en wordt Museon-Omniversum organisatiepartner en locatiehost.

Voor de educatieve programmering in de Dome zijn dankzij een samenwerking met het NOVA instituut van de VU tien Star Parties georganiseerd en er is dit jaar voor het eerst een samenwerking aangegaan met het poolwetenschapperscollectief Arctic Explorer voor een educatieve Dome show over de Noordpool.

De Haagse Geologische Vereniging heeft Museon-Omniversum als thuisbasis en organiseert er lezingen die ook voor museumbezoekers toegankelijk zijn.

Diverse samenwerkingsprojecten hebben bijgedragen aan kennisuitwisseling met andere instellingen.

- In het kader van het internationale Knowledge Exchange-project van het Climate Change Initiative van het European Space Agency (ESA) hielden we ons bezig met de presentatie van de verzamelde klimaatgegevens aan het brede publiek.
- Binnen het NWA-project Schurende Theaterdialogen is samengewerkt met andere musea en onderzoeksinstituten om te onderzoeken hoe een interactieve theatervorm kan bijdragen aan het bij elkaar brengen van polariserende meningen in maatschappelijke debatten, zoals die over klimaat.

Outreach is een middel om het publieksbereik verder te vergroten en het museum in de samenleving te verankeren.

Los van de educatieve programmering spelen we ook op andere manieren een rol in het onderwijs.

- De opleiding Communication & Media Design van de Haagse Hogeschool neemt tentoonstellingen van Museon-Omniversum als uitgangspunt voor een belangrijk onderdeel van het eerstejaarsprogramma.
- Voor ROC Mondriaan zijn we een officiële leerplek op het gebied van bewaking en hospitality.

Opzet en inhoud van de programmering blijken een goed uitgangspunt voor de opbouw van een krachtig ecosysteem van kennispartners en onderwijsorganisaties.

Museon-Omniversum participeert in museale netwerken, waaronder de Vereniging van Science Centra en de Stichting Nederlandse Natuurhistorische Collecties. Daarnaast is Museon-Omniversum actief binnen Ecsite, de internationale vereniging van organisaties, waaronder musea, die zich bezighouden met wetenschapscommunicatie. Verder continueert Museon-Omniversum de participatie in de Giant Screen Cinema Association, een internationaal netwerk van grootbeeldfilmtheaters en -producenten.

Internationaal beleid

Belangrijke partners voor Museon-Omniversum zijn de Verenigde Naties, internationale organisaties in Den Haag, de VN Jongerenvertegenwoordigers en The Hague Humanity Hub. Daarnaast werken we samen met ngo's zoals UNOY, Unicef, NVVN en WWF.

Museon-Omniversum blijft ook na de fusie een belangrijke speler in nationale netwerken zoals de VSC waarbij we kennis delen en samenwerken, bijvoorbeeld via een adviserende rol in de VSC-programmaraad.

Daarnaast is Museon-Omniversum actief binnen internationale netwerken zoals ICOM en Ecsite en betrokken bij reizende tentoonstellingen die in het verleden zijn ontwikkeld in consortiums met diverse nationale en internationale partners. Zo was de reizende tentoonstelling Music in 2024 te zien Museum Hamm in Duitsland en in het RLV LandesMuseum in Bonn.

Cultuuronderwijs aan scholen

Lessen en bezoeken

In 2024 heeft educatie ondanks verschillende uitdagingen 32.701 leerlingen mogen verwelkomen bij programma's voor PO en VO. Hierin is een duidelijk verschil te zien in bezoekers binnen en buiten Den Haag. Binnen Den Haag weten de PO-scholen (15.647) ons beter weten te vinden dan daarbuiten (3.828). Omgekeerd zien we dat VO-scholen binnen Den Haag (3038) ons minder bezoeken dan scholen buiten Den Haag (10.188). In de ontwikkeling van nieuw educatief aanbod voor komend schooljaar nemen we deze trend mee.

Nieuwe ontwikkelingen

In het grootbeeldfilmtheater zijn we in september 2024 begonnen met de film Animal Kingdom, speciaal voor de middelbouw van het PO. Deze film werd meteen goed aangevraagd en zit ook komend (school)jaar weer in het aanbod.

De grootste ontwikkeling voor team educatie is het project Beroepen van de Toekomst. Met subsidie vanuit het project Aanvalsplan Arbeidsmarkt van de gemeente Den Haag is er in het najaar van 2024 begonnen met de ontwikkeling van een nieuw VO-programma waarin er in een halve dag in wordt gegaan op de stad van toekomst en hoe leerlingen daaraan kunnen bijdragen met hun eigen kennis en kunde.

In samenspraak met een groep docenten en kenners van het werkveld wordt er begin 2025 een pilot gedraaid om dit programma te implementeren in het educatieve aanbod van Museon-Omniversum.

Educatieve samenwerkingen

Educatie heeft in 2024 veel gebruikt gemaakt van de kennis van het werkveld en vice versa. Zo hebben we klankbordgroepen opgestart voor Beroepen van de Toekomst en hebben we gesprekken gevoerd met docenten van de Haagse Hogeschool, Universiteit Utrecht en Lerarenopleiding Aardrijkskunde van de Hogeschool Rotterdam voor de ontwikkeling van een nieuwe educatieve visie voor Museon-Omniversum. Daarnaast zijn we opdrachtgever geweest voor (hoge)scholen voor meesterproeven met als gemene deler dat een onderdeel van het museum beter moest aansluiten bij jongeren zoals het Oranje Nassau College in Zoetermeer, het Johan de Wittcollege en het Segbroek College, beide in Den Haag.

Cultuurschakel

De samenwerking met de Cultuurschakel is in 2024 geïntensiveerd door de behoefte van Museon-Omniversum om meer te weten wat er leeft bij scholen in Den Haag. De Cultuurschakel heeft meegedacht in de samenstelling van de klankbordgroepen voor Beroepen

van de toekomst en de scholen die geschikt zijn voor de pilot voor dit project. De Senior Educator van Museon-Omniversum heeft vanuit haar didactische expertise trainingen gegeven in opdracht van Cultuurschakel aan medewerkers van culturele instellingen in Den Haag. Ook dit traject en deze samenwerking zal vervolgd worden in 2025.

Diversiteit, toegankelijkheid en inclusie

In 2024 is duidelijk geworden dat er op korte termijn geen verbindingsgang tussen museum en Dome gerealiseerd kan worden. Hierdoor blijft de toegankelijkheid voor bezoekers met een rolstoel of kinderwagen ontoereikend. In 2025 wordt binnen de beschikbare middelen gezocht naar een oplossing.

Na een klacht van een belangenorganisatie over een exhibit in One Planet Expo – waarin fatshaming werd gesignaleerd – is de bijbehorende videoclip tijdelijk offline gehaald en uiteindelijk vervangen door een nieuwe montage en voice-over.

Museon-Omniversum in Den Haag Zuidwest

Onze locatie in Bouwlust is géén museumdependance met tentoonstellingen, maar een eerste stap in een breder programma in Zuidwest. MuseumLAB Zuidwest gaat met bewoners uit de buurt op zoek naar de relatie tussen de diverse culturen in de stad en de collectie en programmering van het museum. We organiseren verschillende activiteiten, tentoonstellingen en evenementen waarbij jong en oud in aanraking komt met cultuur en wetenschap. De focus ligt hierbij vooral op talentontwikkeling en het bevorderen van de kansengelijkheid voor jongeren. We werken daarbij goed samen met de gemeente in de verschillende allianties zoals Werkgelegenheid & Economie, Cultuur en Onderwijs. De bewoners(organisaties) zijn onze belangrijkste partners bij de ontwikkeling van de programma's.

We hebben inmiddels een nieuwe, ruimere locatie in dezelfde straat waar we de ervaringen kunnen verduurzamen en de herkenbaarheid verstevigen. We hebben het nieuwe MuseumLAB-Museon-Omniversum in april 2024 kunnen openstellen voor onze bezoekers. We werken daarbij samen met de gemeente en partners in de buurt zoals de Bibliotheek, Zuiderparktheater, ROC Mondriaan, Quiet, WijkZ, buurtkamers en bewoners.

We gaan de ervaringen van de afgelopen pilotfase gebruiken voor het uitbreiden van de programmering. Verder onderzoeken we samen met de bewoners en Staedion hoe het definitieve MuseumLAB op nieuwbouwlocatie in Ruimzicht er uit moet zien en hoe de programmering kan bijdragen aan kansengelijkheid in Den Haag Zuidwest. We hebben in november 2024 daarvoor een intentieverklaring ondertekend met Staedion en de gemeente.

De thematiek is gebaseerd op de programma's van ons museum maar duidelijk gericht op Zuidwest. De educatieve aanpak is vernieuwend en enquiry based, we combineren cultuur en wetenschap zodat we naast ontwikkelingen in de wetenschap ook aan culturele identiteit een plek kunnen geven. We organiseren onze activiteiten volgens drie programmalijnen die daarbij goed aansluiten: 'Maak Werk van je Talent' en 'De Toekomst is van ons Allemaal' en 'Natuur in de Wijk'. We ontwikkelen hierbij innovatieve formats en zijn mede daardoor een relevant onderdeel van het bestaande leer-ecosysteem in Den Haag Zuidwest. We hebben het afgelopen jaar zowel in het MuseumLAB als op andere locaties in Zuidwest programmering verzorgd en hebben meer dan 4000 bezoekers ontvangen.

Collecties

Museon-Omniversum beheert een van de collecties van de gemeente Den Haag, in totaal ruim 316.000 voorwerpen. Het beleid is vastgelegd in het "Collectieplan 2024-2028: Collectie in een museum over actuele thema's" en het "Collectie-informatieplan: Bron van Kennis". Dit laatste wordt jaarlijks geactualiseerd en is in 2024 volledig herzien om beter aan te sluiten op de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed.

Beheer en registratie

In 2024 hebben we onze procedures rond collectiebeheer verder geactualiseerd. Het aantal inventarisnummers in ons digitale collectieregistratiesysteem groeide met 1.852 naar een totaal van 142.704, waarvan 86,4 procent voorzien was van een standplaats en 80,1 procent van een afbeelding.

	1-1-2024	31-12-2024
Aantal inventarisnummers in digitale registratiesysteem	140.852	142.704
... waarvan met afbeelding	113.896	115.421
... waarvan met standplaats	121.556	123.437

Een blijvend knelpunt is de achterstallige standplaatsenregistratie, die in de loop van decennia is ontstaan. Hierdoor weten we niet altijd precies waar voorwerpen zich bevinden of zelfs of ze nog aanwezig zijn. Wat dat betreft is het jammer dat de projectsubsidie van de gemeente waarmee we in de jaren 2022-2023 een inhaalslag konden maken, in 2024 is stopgezet.

Aanwinsten

In 2024 werden ruim 150 nieuwe voorwerpen aan de collectie toegevoegd. Opvallend waren:

- Een schenking van ruim 100 voorwerpen van een Rotterdamse galerie voor niet-westerse kunst, die de deuren heeft gesloten.
- Kronen en andere hoofddeksels van edelsmid René Brus. Met name voorwerpen die nu nog als bruikleen in het Diamantmuseum in Amsterdam zijn tentoongesteld, zijn in het afgelopen jaar in eigendom overgedragen aan Museon-Omniversum. We verwachten in 2025-2026 verdere overdrachten uit deze collectie.
- De tientallen objecten uit en om Japanse interneringskampen die in de loop van het jaar door verschillende personen aan ons museum zijn geschonken, waaruit blijkt dat veel mensen een bestemming zoeken voor dit erfgoed en Museon-Omniversum hiervoor een goede plek vinden.
- Van de erven van Niko Tinbergen kreeg het Museon-Omniversum in 2024 de fotoalbums - 7 stuks in totaal - met de foto's die hij maakte tijdens zijn reis naar Groenland in 1932-1933. Deze zijn nauw verbonden met de collectie die hij in diezelfde jaren voor het museum verzamelde.

Met geld uit het aankoopfonds hebben we tigger Hermes, in 2011 in Diergaarde Blijdorp overleden, laten opzetten. Hij is te zien in de nieuwe 'collectiepijlers' op de begane grond van het museumgebouw.

Collectiemobiliteit

2024 liet een grote collectiemobiliteit binnen de muren van het gebouw zien, die te danken was aan een aantal projecten. De begane grond van het museumgebouw heeft een gedeeltelijke herinrichting ondergaan. Bovendien zijn er twee 'collectiepijlers' aan toegevoegd, die het verhaal van het museum vertellen aan de hand van circa 100 voorwerpen uit de collectie. Op de eerste verdieping zijn twee nieuwe fototentoonstellingen aangevuld met voorwerpen uit de collectie, terwijl ook een de wisselvitrine in de VN-zaal en een aantal collectievitrines in de tentoonstelling One Planet een nieuwe invulling hebben gekregen. De actualiteitsvitrine in het entreegebied, waarin we met collectie reageren op onderwerpen in het nieuws, heeft 19 keer een nieuwe invulling gekregen. Eind 2024 stonden in totaal 2.554 voorwerpen uit de eigen collectie onze publieke ruimten, bijna 200 meer dan een jaar eerder.

In totaal zijn 570 voorwerpen verplaatst tussen het depot en de tentoonstellingsruimte. Ook waren er in 2024 weer de nodige uitgaande bruiklenen. In totaal stonden er 297 voorwerpen uit de collectie van Museon-Omniversum opgesteld bij andere musea in binnen- en buitenland. Belangrijke bruikleennemers waren het Gustav-Lübcke-Museum in Hamm en het LVR-Landesmuseum in Bonn, waar de tentoonstelling Music! Stond opgesteld. Een belangrijk deel van de voorwerpen in de tentoonstelling Vogels van God. De reis van de paradijsvogel in het Missiemuseum in Steyl was afkomstig van Museon-Omniversum, en ook in De Grote Indonesië-tentoonstelling in de Nieuwe Kerk in Amsterdam stond collectie van Museon-Omniversum opgesteld. Verder noemenswaard is de Zeiss-projector uit het voormalige Siythoff Planetarium, volgens kenners de 'Mona Lisa van de technologie'. Bezoekers konden deze in werking zien in het planetarium van het Duitse Bruchhausen-Vilsen en tijdens de conferentie van de International Planetarium Society in juli 2024 in Berlijn.

Collectie online

Een groot deel van deze gedigitaliseerde collectie is ook online toegankelijk via de website van Museon-Omniversum, via collectienederland.nl en via europeana.eu: 97.062 voorwerpen, een toename van ruim 2.000 items. Ook een aantal gespecialiseerde websites toont voorwerpen uit onze collectie, zoals oorlogsbronnen.nl, beeldbankwo2.nl, de wetenschappelijke website GBIF. Ook op de nieuwe website onsland.nl van het Programma Indisch Erfgoed Digitaal wordt de collectie van Museon-Omniversum getoond.

Wat betreft dit Programma Indisch Erfgoed Digitaal heeft het museum een tweetal projectvoorstellen ingediend, die beide zijn gehonoreerd. Het eerste project behelst het ontsluiten van interviews die zijn afgenomen in het kader van een twee filmprojecten waarbij het museum enige jaren geleden partner was: Het Jaar 2602 en Buitenkampers. Het andere behelst het fotograferen van voorwerpen die door een drietal verzamelaars bij elkaar zijn gebracht en het scannen van een aantal fotoalbums en een groot aantal foto's uit voormalig Nederlands-Indië en Nederlands Nieuw-Guinea.

Tijdelijke tentoonstellingen en films

Jane Goodall – Reasons for hope

Periode: feb 2024 – nov 2024

Locatie: eerste verdieping (200 m²)

De tentoonstelling Jane Goodall geeft een inkijk in het boeiende leven van Jane Goodall en haar levenslange inzet voor natuurbescherming en wetenschappelijk onderzoek. De

tentoonstelling bevat bijzondere bruiklenen en 44 prachtige foto's van Jane Goodall en haar onderzoek naar chimpansees. De fototentoonstelling is samen met het Jane Goodall Instituut Nederland ontwikkeld.

De Groene Camera 2023

Periode: april 2023 – maart 2024

Locatie: eerste verdieping (100 m²)

Foto-expositie met de winnaars van de Groene Camera 2023. De Groene Camera onderscheidt zich door uitsluitend foto's te accepteren die in Nederland of België zijn gemaakt.

Indrukwekkende landschappen, dieren in actie, kleurrijke insecten en kunstzinnige beelden zijn onderdeel van de expositie. De expositie bevat zeventig bekroonde natuurfoto's, verdeeld over tien thema's.

De Groene Camera 2024

Periode: april 2024 – maart 2025

Locatie: eerste verdieping (100 m²)

Foto-expositie met de winnaars van de Groene Camera 2024. De Groene Camera onderscheidt zich door uitsluitend foto's te accepteren die in Nederland of België zijn gemaakt.

Indrukwekkende landschappen, dieren in actie, kleurrijke insecten en kunstzinnige beelden zijn onderdeel van de expositie. De expositie bevat zeventig bekroonde natuurfoto's, verdeeld over tien thema's.

Vraag het de natuur

Juni 2024 – onbepaald

Locatie: begane grond museum (100 m²)

De tentoonstelling 'Vraag het de natuur' werd ontworpen in samenwerking met lector dr. Laura Stevens en haar studenten van de opleiding Design with Nature van de faculteit Industrieel Ontwerpen van de Haagse Hogeschool. De tentoonstelling bestaat uit exhibits, informatieschermen over jonge ontwerpers en vitrines met prototypes van innovaties die ieder ingaan op de vraag hoe eigenschappen van de natuur de mens kunnen helpen bij het oplossen van maatschappelijke vraagstukken (bijvoorbeeld ontwerp van metrolijnen met schimmeldraadpatronen). Ook is er een 'voetbalveld' met een team van elf opgezette dieren uit de museumcollectie. Vanuit een tribune luisteren bezoekers naar een wedstrijdverslag waarin dit team de wedstrijd wint dankzij inzet van de specifieke 'superkracht' van ieder dier.

Machtige Materialenplein

September 2024 – onbepaald

Locatie: begane grond museum (100 m²)

Op het nieuwe Machtige Materialenplein ontdek je hoe we slimmer om kunnen gaan met grondstoffen door onder meer hergebruik, reparatie, afvalscheiding en het delen van spullen. Verbindend element is de 'Trap tegen troep', ook wel R-ladder genoemd, die trede voor trede laat zien hoe we anders met onze spullen en ons afval kunnen omgaan door onder meer hergebruik (re-use), reparatie en het weigeren van spullen (refuse). Ook is er aandacht voor slimme toepassingen van onuitputtelijke biobased grondstoffen. Zo leer je dat mycelium sterk, licht van gewicht en milieuvriendelijk is, waardoor het een uitstekend alternatief is voor traditionele materialen zoals hout of piepschuim.

Pijlers van Hoop

November 2024 – onbepaald

Locatie: begane grond museum (100 m²)

Bij de vernieuwde entree naar het museum tonen de imposante Pijlers van Hoop hoe we mens, materiaal en natuur weer in balans kunnen brengen. Het vertrekpunt van de tentoonstelling vormt het gegeven dat alle door de mens gemaakte spullen intussen zwaarder wegen dan de totale biomassa. De opstelling toont hoopvolle voorbeelden van de veerkracht van de natuur en de creativiteit van de mens die kunnen bijdragen aan herstel van deze balans. De Pijlers van Hoop zijn tot stand gekomen met de steun van honderden donateurs die in het voorjaar van 2024 geworven werden met een crowdfundingactie. De opening van de tentoonstelling vond plaats tijdens de jubileumviering op 13 november 2024.

Dome 2024

De Dome van Museon-Omniversum biedt het publiek een indrukwekkende immersieve beleving. Het dagpubliek heeft met hetzelfde ticket toegang tot museum en één grootbeeldfilm in de Dome. De combinatie van een grootbeeldfilmtheater en museum trekt zowel publiek uit Den Haag en omstreken als uit verder weggelegen regio's in Nederland.

Overdag worden in de Dome overwegend (educatieve) natuur- en cultuurfilm vertoond, met een duidelijke boodschap. In de avond is het filmtheater ook geopend en vertoont het een mix van grootbeeldfilms en documentaires op cinemaformaat. Tevens worden er diverse muzikale live shows geprogrammeerd en planetariumshows.

In 2024 presenteerde Museon-Omniversum zes nieuwe grootbeeldfilms: Jane Goodall's Reasons for Hope, Fungi; Web of Life, Animal Kingdom, T. REX, God, Science and our search for Meaning en To The Root.

De avonden werden in 2024 ook zeer goed bezocht. De films Jane Goodall, Fungi en God, Science and our Search for Meaning draaide ook in de avond, aangevuld met de succesvolle titel Dark Side of the Moon en Recombination.

De muziek cinemaproducties waren wisselvallig: Stop Making Sense, Sabaton, Whitney Houston, Tears for Fears en Andre Rieu waren goed tot zeer goed bezocht, maar Holland Pop, Brian Jones and the Stones, Paul McCartney, Blur live at Wembley en Paul Simon wat minder. De gelanceerde natuurdocumentaires: Songs of Earth, I am the River, El Eco, De Palingdans, Patrick and the Whale waren minder goed bezocht. Deze films hebben in de media ook minder aandacht gekregen.

Vanaf September draaide de Nederlandse documentaire De Wilde Noordzee, en deze docu bleek zeer succesvol en draait tot in 2025 nog door. Ook de film en muziekexperience van ex-astronaut Andre Kuipers; Beyond, ode to the Earth, is ook een goede aanvulling op de programmering geweest.

De Dome leent zich erg goed voor live muziek in combinatie met prachtige projectie. In maart, mei, september en december zijn 8 concerten geweest van partner Raoul Petersen, Einaudi in a Time Lapse. De nieuwe voorstelling Griegs Wonderland waarbij diverse soorten projectie werd gebruikt i.c.m. piano en viool werd door slechts 163 mensen bezocht. Het Lemnis Ensemble, een 8-koppig koor, dat een jaar eerder contact had gezocht over de voorstelling Constellations, heeft 2 concerten gegeven en deze werden door resp. 81 en 175 mensen bezocht.

In april vonden er twee spirituele avonden plaats met de film Kiva, The Call of the Wisdomkeepers en de aanwezigheid van 2 inheemse wijze vrouwen. De voorstellingen werden door 99 en 230 mensen bezocht.

Ook in april was er de try-out van de live show The Arctic Explorers. Deze eigen productie i.s.m. Arctic Explorer waarbij scholieren en aanwezigen vragen gesteld krijgen die ze in een logboek kunnen beantwoorden, terwijl fulldome beelden van de Arctic en noordpoolonderzoekers hun verhaal vertelden. Deze try-out heeft laten zien dat wij voor educatieve doeleinden ook zelf programma's in de Dome kunnen maken die interactief en inspirerend zijn.

In December trad voor de 17e keer de tributeband Pink Project op. De vijf concerten waren al snel uitverkocht. Het was precies 25 jaar geleden dat de 30-jarige band er voor het eerst was, op het moment dat Omniversum ook 40 jaar bestond. De band speelde onder de film Mysteries of the Unseen World en er werd een speciale planetariumfilm voor ze gemaakt.

Tenslotte zijn er 11 keer Candlelight Concerts geweest. Hierbij hebben wij de zaal verhuurd aan Fever Up die zelf zorgde voor het ontvangst van gasten en de uitvoering van de muziek. Er werd modern klassieke muziek gespeeld onder een planetariumfilm.

In het begin van het jaar waren er in de kerstvakantie ook overdag Star Party's. In juni vond er een thema Star Party plaats met een lezing over de James Webb Ruimtetelescoop en in november over het onderzoek naar Leven op Mars. In februari, maart, mei en oktober vonden de familie Star Party's plaats.

Programmering

Museon-Omniversum werkt bij het ontwikkelen van de programmering volgens een redactiemodel waarin het aanbod aan nieuwe tentoonstellingen, films en activiteiten en de bijbehorende marketing en communicatie in samenhang worden ontwikkeld, met overkoepelend thema en narratief.

2024 startte met de uitloop van de kerstprogrammering rond het thema "Toekomstontwerpers", met lego-challenges voor oplossingen rond klimaatverandering en inclusieve openbare ruimtes. Deze programmering eindigde met het organiseren van de First Lego League en een bijbehorend tech festival in januari voor in totaal 3.000 bezoekers.

In de voorjaarsvakantie gaven de opening van de Jane Goodall tentoonstelling en het vertonen van de Jane Goodall film "Reasons for Hope" het startschot van de themaprogrammering "één met de Natuur". Hierbij is nauw samengewerkt met het Jane Goodall Instituut Nederland voor het programmeren van een activiteitenprogramma met onder andere de activiteiten "Plant een zaadje", "Collectie-onderzoek – aanraken mag", "vogelspotters gezocht" en de "familietour: één met de natuur". Ook de tentoonstelling "Vraag het de natuur", gericht op biomimicry en leren van de natuur, paste binnen deze themaperiode.

Parallel daaraan is vanaf de meivakantie van start gegaan met een themaprogrammering rond "Machtige Materialen", gebaseerd op circulair materiaalgebruik. Hierin werd voor het publiek de opening van de nieuwe tentoonstelling "het Machtige Materialenplein" gecombineerd met een Science Show rond dezelfde onderwerpen. Ook waren er verschillende workshops voor het maken van eetbare wenskaarten en het hergebruiken van brandweerslangen en een demo over het maken van olifantenpoeppapier. Deze themaperiode is tot en met de herfstvakantie en het weekend van de wetenschap doorgetrokken.

In de zomervakantie was de release van de film Animal Kingdom over de zes families van het dierenrijk. In een mini-themaperiode met activiteitentour en collectietekenen zijn hier ook educatieve activiteiten voor onze bezoekers aan gekoppeld.

In december ging tenslotte de machtige film T.REX in première, die de opmaat vormt voor een themaperiode die doorloopt in 2025 rond extincties en biodiversiteit. In 2025 komt de nieuwe permanente tentoonstelling 'Het Tijdreistheater', rondom de allosaurus en andere mooie collectiestukken. De première van T. Rex werd bijgewoond door schrijver, journalist en podcastmaker Gijs Rademaker. Hij nam na afloop van de film in de zaal een nieuwe podcast op in aanwezigheid van het publiek. Tijdens de kerstvakantie werd er een dinolab ingericht met mogelijkheid tot "opgravingen" doen en een tekenopdracht om na te denken over de huid/veren/schubben van dinosauriers. Ook was er de mogelijkheid om een echt fossiel van een Diplodocusbot aan te raken.

Programmaraad

De programmaraad geeft advies op het beleid en de plannen op het gebied van educatie en publieksprogrammering. De Programmaraad kwam in 2024 twee keer bij elkaar.

Programmaraad bestond in 2024 uit: mw. dr. A.M. Land-Zandstra, Universitair docent authenticiteit in informele wetenschapseducatie, Instituut Biologie Leiden, mw. E.P.H.M. de Bakker MSc, docent onderwijsontwikkeling Universiteit Utrecht, dr. ing. Sander Mertens, lector Energie in Transitie en directeur expertisecentrum 'Mission Zero' Haagse Hogeschool, prof. dr. J.A. Scholte, Hoogleraar Global Transformations and Governance Challenges Universiteit Leiden, dr. Pieter Boot, senior fellow Clingendael International Energy Programme. Namens ROC Mondriaan werd de plaats van Ruud van Diemen overgenomen door onderwijsdirecteur Maarten Bonarius.

Onderhoud gebouw

Op beide panden is onderhoud uitgevoerd volgens planning van het meerjarenonderhoudsplan en op regiebasis. Op gebouw niveau zijn er diverse projecten geweest ter bevordering van de onderhoudsstatus en verduurzaming.

Museum

In samenwerking met de gemeente zijn een drietal grote geplande projecten gestart waarvan er twee een doorloop hebben tot in het eerste kwartaal van 2025: Vervanging regeltechniek, Renovatie Gevel en Verbetering brandscheidingen.

In de zomer is gebleken dat de huidige koelmachine technisch volledig op was waardoor er een risico kon ontstaan voor de collectie en onze bedrijfsvoering. Door snel te schakelen met de gemeente is er in een korte tijd een noodcircuit aangelegd en is er een noodkoelinstallatie op aangesloten. Dit gaf de broodnodige tijd om een plan van aanpak voor vervanging te maken. Op het moment van schrijven is de oude koelmachine volledig gedemonteerd, afgevoerd en is men bezig om vijf warmtepompen te plaatsen die voor de koeling gaan zorgen. Dit is niet alleen energiezuiniger maar wordt er ook voldaan aan een lang gekoesterde wens om depots en tentoonstellingsruimtes apart te kunnen voorzien van koeling. De verwachting is dat de oplevering in maart 2025 zal zijn.

Dome / Filmtheater

Anders dan het museumgebouw is het filmtheater eigendom van de stichting. Dit betekent dat de organisatie zelf verantwoordelijk is voor eigenaren- en huurdersonderhoud. In 2024 zijn er een aantal projecten gedaan en afgerond. Een enkele is gestart met doorloop tot in 2025. Dit betreffen: Vervanging regeltechniek, Vervanging verlichting en Vervanging veiligheidssysteem.

Ook in het filmtheater kwam de koelmachine aan het eind van zijn technische levensduur. Omdat de organisatie niet de financiële middelen heeft om een noodkoelinstallatie te plaatsen was er geen koeling meer. Dit was niet comfortabel en niet wenselijk, maar helaas onvermijdelijk. Om de koelmachine te vervangen is voor het filmtheater gekozen voor een opstelling van twee warmtepompen om de koeling te verzorgen. De doorlooptijd voor dit project zal tot medio april 2025 zijn.

De organisatie is in gesprek met de gemeente om het eigenaarschap van het Omniversum over te nemen. Totdat hier duidelijkheid over is, worden er prioriteiten gesteld in wat er vervangen wordt. In de tussentijd wordt er gewerkt aan verdere planvorming om het filmtheater te renoveren en te verduurzamen. Om meer inzichten te verkrijgen zijn er in 2024 onderzoeken geweest op aanwezigheid van asbest, Chroom-6 en is er een inspectie geweest op de staat van de gevel. Duidelijk is dat er in de komende jaren geen verbindingsgang wordt gerealiseerd en dat de organisatie zich moet buigen over alternatieven om het voor onze bezoekers logischer te maken hoe zij zich tussen de gebouwen kunnen bewegen.

Veiligheidszorg

In de maand mei hebben diverse cursussen plaatsgevonden om de bedrijfshulpverlening (BHV) organisatie op peil te houden. In totaal hebben 11 medewerkers de basisopleiding bedrijfshulpverlening gevolgd, 34 medewerkers de herhalingscursus bedrijfshulpverlening en 7 medewerkers zijn opgeleid tot ploegleider. Om de theorie te beoefenen worden cursussen afgerond met casussen op het gebied van ontruiming. In september is er een aangekondigde ontruimingsoefening geweest met ontruiming van het museumgebouw. Met dutymanagers en publieksmedewerkers worden tussendoor ook kleine oefeningen gehouden.

Het bedrijfsnoodplan wordt up to date gehouden met een daarvoor in het leven geroepen team met afvaardiging uit de afdelingen collectie, financiën, ICT, facilitair en publiek.

Het Museon-Omniversum is deelnemer in het Haags Preventienetwerk. Een samenwerkingsverband voor Haagse musea en andere erfgoedinstellingen met als doel elkaar te stimuleren, kennis te delen en gezamenlijk onderzoek te doen op het gebied van beheers-, behouds- en veiligheidsbeleid.

Personeel

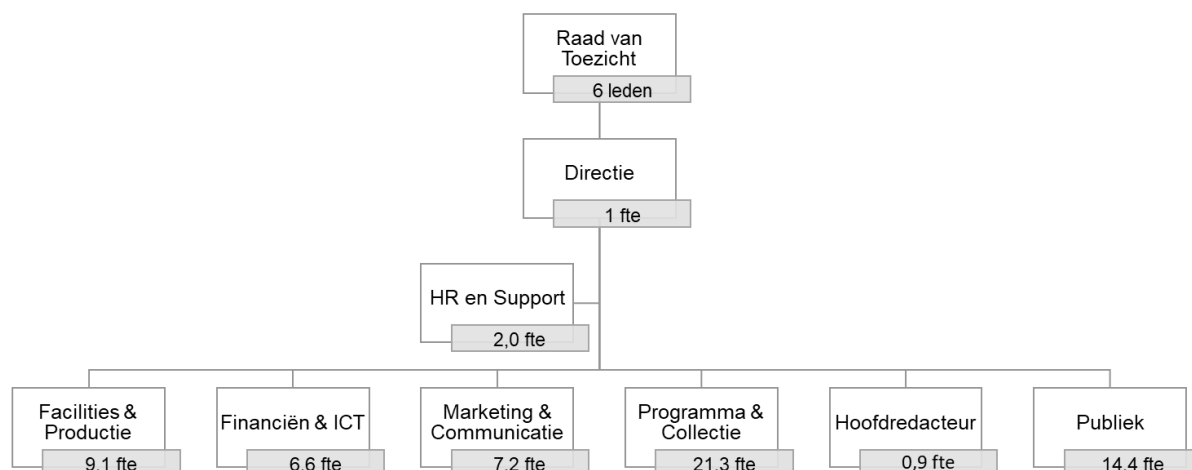
Op 31 december 2024 waren er in totaal 77 medewerkers in dienst bij Museon-Omniversum (60,5 FTE). Hiervan zijn er 38 man en 39 vrouw. Per ultimo 2023 werkten er 95 medewerkers (72,8 FTE).

In 2024 heeft Museon-Omniversum een aantal noodzakelijke bezuinigingen doorgevoerd waardoor de organisatie verder is afgeslankt. De komende jaren zal de focus liggen op het inhoudelijk versterken van de organisatie, het vergroten van de flexibele schil bij de afdeling Publiek en een efficiëntere bedrijfsvoering.

Het ziekteverzuimcijfer is in 2024 gedaald met 1,4 % naar 8,2%. Deze lichte daling is veroorzaakt door afname van het aantal langdurige ziektegevallen en het voeren van frequente verzuim gesprekken. Vanzelfsprekend is het streven het percentage in 2025 verder te verlagen.

Organigram Museon-Omniversum ultimo 2024

2025 en volgende jaren

In het Meerjarenplan 2025-2028 zijn de volgende 5 strategische doelen geformuleerd:

1. Financieel – een stabiele financiële basis
2. Maatschappelijke positie – versterking maatschappelijke impact
3. Doelgroepen ontwikkeling – vraag gedreven en optimaliseren klantreis
4. Organisatie – gestroomlijnde en geëngageerde organisatie
5. Content – geïntegreerd aanbod

Samen met bezoekers en partners onderzoeken we verschillende scenario's voor de toekomst van onze planeet. Naast groei in bezoek en het aantrekken van andere doelgroepen, verdiepen we het aanbod en service door de bezoeker centraal te stellen. We toetsen bij het publiek geregeld wat hun vragen zijn, in hoeverre ons verhaal raakt en activeert. We vinden het belangrijk dat iedereen daaraan mee kan doen. Met zakelijke ronde tafels doen we hetzelfde met onze partners. Voor het onderwijs hebben we een relevante, duidelijke en vernieuwende rol in het leerecosysteem. We activeren ons publiek en streven naar meetbare impact, met de MAEX als meetinstrument.

We ontwikkelen het redactiemodel verder en bieden de (kennis)partners een vast publiek, platform en podium voor 'public engagement of science'. We delen met zakelijke partners waarden en deze dragen structureel bij aan de programma's. De programmering is meerstemmig, inspireert, leert en is actief, verbindt door middel van collectie het verleden, heden en toekomst. We vergroten hiermee onze plek in de culturele infrastructuur, zowel in de wijken, de stad als (inter)nationaal.

De SDG's blijven de komende jaren onze inhoudelijke leidraad, we verdiepen dat in thema's als voeding, energie, grondstoffen, migratie en vervoer. We ontwikkelen een nieuw verhaal voor na

2030 over een duurzame en rechtvaardige toekomst, samen met partners en publiek, aansluitend bij ons DNA als museum voor wetenschap en cultuur en koepelfilmtheater.

We streven naar een goede verhouding tussen baten en lasten. We hebben een doelmatig en efficiënt ingerichte organisatie, waarin de rollen en verantwoordelijkheden duidelijk zijn belegd. Medewerkers zijn betrokken en voor hun taken toegerust.

In het komende jaar zal het onderzoek naar verbeterde efficiency worden omgezet in de uitvoering van de efficiëncyslag. Dit zal gevolgen hebben voor het personeelsbestand, want dit geeft mogelijkheden om verder te bezuinigen op personeel. Wel zal goed gekeken worden naar de gevolgen van de inkrumping, want dit kan ook negatieve effecten hebben op de bedrijfsvoering.

Simon van Driel

Directeur-Bestuurder

JAARREKENING

Balans per 31 december na resultaatbestemming

Bedragen in €

<u>ACTIVA</u>	<u>31/12/2024</u>		<u>31/12/2023</u>	
A Vaste activa				
I Immateriële vaste activa	81.789		71.081	
II Materiele vaste activa	1.768.975		1.773.653	
Totaal vaste activa		1.850.764		1.844.734
B B Vlottende activa				
I Voorraden	49.947		89.221	
II Onderhanden projecten	0		0	
III Vorderingen en overlopende activa				
1. Vorderingen op de gemeente Den Haag	6.920		45.672	
2. Overige vorderingen	770.216		697.136	
3. Overlopende activa	137.141		231.357	
IV Liquide middelen	3.161.225		3.617.290	
Totaal vlottende activa		4.125.449		4.680.676
TOTAAL ACTIVA		5.976.213		6.525.411

PASSIVA		31 December 2024		31 December 2023	
C Eigen vermogen					
I	Vrij besteedbaar eigen vermogen	159.762		503.673	
II	Bestemmingsreserve 'Global Museum'	157.092		187.592	
III	Bestemmingsreserve 'Onderhoud zalen'	0		28.200	
IV	Aankoopfonds	5.317		11.735	
V	Bestemmingsfonds 'Verbindingsgang'	235.000		225.000	
VI	Bestemmingsfonds 'Klimaatstudio'	2.107		2.205	
VII	Bestemmingsfonds 'Roots2Share'	2.919		2.919	
	Totaal eigen vermogen		562.197		961.324
D Voorzieningen					
I	Voorziening onderhoud gebouw	2.528.364		2.401.502	
II	Voorziening jubileumgratificatie	55.057		63.471	
III	Voorziening transitiekosten	188.704		238.378	
IV	Voorziening luchtbehandeling	0		29.186	
	Totaal vlottende activa		2.772.126		2.732.537
E Langlopende schulden					
I	Schulden aan banken	576.601		709.935	
	Totaal langlopende schulden		576.601		709.935
F Kortlopende schulden en overlopende passiva					
I	Nog te besteden subsidie	176.649		163.958	
II	Schulden aan de gemeente Den Haag	26.513		13.928	
III	Overige kortlopende schulden	1.862.128		1.869.782	
IV	Overlopende passiva	0		73.947	
	Totaal kortlopende schulden		2.065.290		2.121.615
TOTAAL PASSIVA			5.976.213		6.525.411

Exploitatierkening

Bedragen in €

A. Baten:	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
<i>A. EIGEN INKOMSTEN</i>			
A.1 Publieksinkomsten			
1 Kaartverkoop	2.590.705	2.868.000	2.632.137
2 Educatie	112.954	90.000	76.849
3 Horeca	66.946	70.000	158.609
4 Verkoop	206.546	266.000	153.420
5 Overige publieksinkomsten	10.500	26.000	25.500
6 Totaal Publieksinkomsten (1+2+3+4+5)	2.987.651	3.320.000	3.046.515
7 A.2 Sponsorinkomsten	0	0	
8 A.3 Overige directe inkomsten	84.820	88.000	116.126
10 Totaal directe inkomsten (6+7+8)	3.072.471	3.408.000	3.162.641
11 A.4 Indirecte inkomsten			
12 Opbrengsten catering	274.645	255.000	275.389
13 Opbrengst zaalverhuur	237.079	180.000	194.896
14 Totaal indirecte inkomsten (12+13)	511.724	435.000	470.285
15 A.5 Overige bijdragen uit private middelen			
16 Private middelen - particulieren incl. vriendenverenigingen	35.025	26.000	353.717
17 Private middelen - bedrijven	88.679	74.000	85.175
18 Private middelen - private fondsen	55.240	30.000	23.650
19 Totaal bijdragen uit private middelen (16+17+18)	178.944	130.000	462.542
20 Totaal indirecte inkomsten (14+19)	690.668	565.000	932.827
21 Totaal eigen inkomsten (10+19)	3.763.139	3.973.000	4.095.468
<i>B. SUBSIDIES</i>			
22 Totaal structureel gemeente Den Haag (specificatie naar dienst en doel)	5.709.278	5.709.000	5.329.622
23 Totaal incidenteel gemeente Den Haag (specificatie naar dienst en doel)	233.734	184.000	57.305
24 Totaal overige subsidies/bijdragen uit publieke middelen	-25.000	0	52.304
25 Totaal subsidies (21+22+23)	5.918.012	5.893.000	5.439.231
26 Totale baten (20+26)	9.681.151	9.866.000	9.534.699

B. Lasten en resultaat:		Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
LASTEN				
C. BEHEERLASTEN				
C.1 Beheerlasten personeel				
1a	Directie	432.662		243.949
1b	Facilities	310.619		367.522
1c	Financiële zaken	481.113		359.673
1d	HR	119.458		235.833
1e	ICT	105.319		98.791
1f	Overig	8.703	1.100.000	84.949
1g	Voormalig personeel	253.675	300.000	415.053
1	Beheerlasten personeel totaal (1a+1b+1c+1d+1e+1f+1g)	1.711.549	1.400.000	1.805.770
C.2 Beheerlasten materieel				
2a	Afschrijvingskosten	397.890	395.000	409.472
2b	Huur gebouw	403.739	402.000	386.123
2c	Onderhoud gebouw en installaties	586.428	693.000	100.172
2d	Huisvestingskosten	832.831	881.000	804.118
2e	Organisatiekosten	367.412	310.000	285.924
2f	Overige beheerslasten	353.207	187.000	274.769
2	Beheerlasten materieel totaal (2a+2b+2c+2d+2e+2f+2g)	2.941.507	2.868.000	2.260.578
3	Totaal beheerlasten (1+2)	4.653.056	4.268.000	4.066.348
D. ACTIVITEITENLASTEN				
D.1 Activiteitenlasten personeel				
4a	Tentoonstellingen	555.691		711.496
4b	Collecties	486.261		501.406
4c	Educatie	543.839		475.187
4d	Marketing en Communicatie	539.731		568.714
4e	Events	146.775		91.903
4f	Productie	331.981		258.398
4g	Publieksopvang	1.088.097		1.338.940
4h	Overig	60.102	3.700.000	115.550
4	Activiteitenlasten personeel totaal (4a+4b+4c+4d+4e+4f+4g+4h)	3.752.477	3.700.000	4.061.594
D.2 Activiteitenlasten materieel				
5a	Directe lasten tentoonstellingen en programmering	331.653	569.000	399.401
5b	Directe kosten film	433.337	352.000	357.421
5c	Educatie	30.214	55.000	35.494
5d	Directe kosten horeca	0	15.000	45.151
5e	Directe kosten winkel	111.046	90.000	31.757
5f	Kosten zaalverhuur	319.582	275.000	277.127
5g	Marketing en Communicatie	416.915	415.000	373.855
5h	Onderhoud expositie en collectie	65.390	158.000	117.903
5i	Overige activiteitenlasten	266	1.000	214
5	Activiteitenlasten materieel totaal (5a+5b+5c+5d+5e+5f+5g+5h+5i)	1.708.403	1.930.000	1.638.323
6	Totaal activiteitenlasten (4+5)	5.460.880	5.630.000	5.699.917
7	Totale lasten (3+6)	10.113.936	9.898.000	9.766.265
RESULTAAT				
8	Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-432.785	-32.000	-231.566
9	E. Saldo rentebaten / -lasten	33.657	3.000	6.511
10	EXPLOITATIERESULTAAT VOOR RESULTAATBESTEMMING (8+9+10)	-399.127	-29.000	-225.055
Resultaatbestemming:				
	Vrijval Aankoopfonds	6.418		8.362
	Onttrekking bestemmingsreserve	58.700	29.000	36.695
	Toevoeging bestemmingsreserve			-225.000
	Onttrekking bestemmingsfondsen	98		269
	Toevoeging bestemmingsfondsen	-10.000		0
	Onttrekking eigen vermogen	343.911	0	404.729
	Toevoeging eigen vermogen			
	Totaal	399.127	29.000	225.055

Grondslagen

Algemeen

Activiteiten

Stichting Museon|Omniversum is opgericht per 1 januari 2022 en is een fusie van Stichting Museon en Stichting Continuïteit Omniversum. De vestigingsplaats is Den Haag. De stichting is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel in Den Haag onder nummer 41160112.

Volgens artikel 3 van de statuten heeft de stichting ten doel:

- Het bevorderen bij een breed publiek van kennis en belangstelling voor de ontwikkelingen op het gebied van de mens- en natuurwetenschappen.
- Het doorgeven van kennis over het menselijk leven, de natuur en onze planeet aan allen, die daarvoor een nieuwsgierige belangstelling koesteren, op zodanige wijze, dat zij daardoor verwonderd en geïnspireerd raken, kennis die essentieel is voor een duurzame samenleving en voorts het bevorderen van alles wat in brede zin bijdraagt tot de maatschappelijke relevante educatie en popularisering van wetenschappen en cultuur in al hun facetten, alsmede alles wat met vorenstaande verband houdt en daartoe bevorderlijk kan zijn, in de ruimste zin van het woord.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ640 “Organisaties zonder winststreven”. Met betrekking tot de subsidies van de gemeente Den Haag wordt gehandeld in overeenstemming met de subsidievoorwaarden (ASV).

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het exploitatieresultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten, verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit van de activiteiten

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen onder vlottende activa, liquide middelen, langlopende schulden en kortlopende schulden. Alle financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na

de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Het Museon-Omniversum kent geen afgeleide financiële instrumenten.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, de functionele valuta van de stichting.

Collectie

De collectie die bij de verzelfstandiging in 1997 middels de beheerovereenkomst in beheer is gegeven, is eigendom van de gemeente Den Haag en is daarom niet in de balans opgenomen.

Schattingen bij de toepassing van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Er zijn geen waarderingsgrondslagen die naar mening van de directie kritisch zijn ten aanzien van schattingen en veronderstellingen voor beter weergeven van de financiële positie.

Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa (software) worden gewaardeerd tegen aanschafprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen volgens vaste percentages van de aanschafwaarden. De afschrijvingspercentages zijn vastgesteld op basis van de verwachte economische gebruiksduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Bijdragen en subsidies van derden worden in mindering gebracht op de investering. Over het eventuele restant zal worden afgeschreven.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de stichting wordt ingedeeld in verschillende reserves.

Algemene reserve

De algemene reserve is het gedeelte van het eigen vermogen waarover zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kan worden beschikt voor het doel waarvoor het Museon-Omniversum is opgericht. Deze reserve wordt aangehouden om de continuïteit van de stichting op langere termijn te waarborgen.

Bestemmingsreserve

Aan deze van het vermogen afgezonderde reserve is door de directie van de stichting onder goedkeuring van de Raad van Toezicht een in de jaarrekening omschreven bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze ligt in het verlengde van de doelstelling van de stichting.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn een afgezonderd deel van het eigen vermogen waaraan derden een beperkte bestedingsmogelijkheid hebben gegeven. Het bedrag en de doelstelling van de reserves wordt in de toelichting op de balans vermeld. Mutaties aan deze reserves vinden, conform RJ 640, plaats via de resultaatbestemming.

Aankoopfonds

Het aankoopfonds staat niet ter vrije beschikking van het Museon-Omniversum en is opgebouwd uit ontvangen gelden ter financiering van aankopen die eigendom blijven van de gemeente Den Haag.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

Tenzij anders vermeld worden de voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen af te wikkelen. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is en betrouwbaar kan worden berekend zijn de voorzieningen opgenomen tegen de contante waarde van de verplichting. Onttrekkingen (uitgaven) vinden plaats direct van de voorziening. Dotaties en vrijval lopen via de staat van baten en lasten.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

De voorziening onderhoud is een egalisatievoorziening die is opgesteld op basis van een Meerjarig Onderhoudsplan en conform de subsidievoorwaarden van de gemeente Den Haag, omdat in de verkregen subsidie een onderhoudscomponent is verdisconteerd.

De reorganisatievoorziening is gevormd ten behoeve van de omvattende reorganisatie bij het Museon-Omniversum. De voorziening is opgesteld conform de criteria uit RJ 252.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Schulden korter dan 1 jaar worden onder de kortlopende schulden verantwoord.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor bepaling van het exploitatieresultaat

Algemeen

Het exploitatieresultaat wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten en lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Subsidies

De structurele subsidies die worden ontvangen ten behoeve van de exploitatie van voortdurende activiteiten worden als baten verantwoord in de exploitatierekening in het jaar waar de toekenning voor geldt. Overige ontvangen subsidies/bijdragen en daaraan gerelateerde kosten worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben (RJ 274). Vooruit ontvangen subsidies worden opgenomen onder de Nog te besteden subsidie. Bestedingen volgen in de volgende boekjaren overeenkomstig de subsidievoorwaarden.

De subsidies worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en het Museon-Omniversum de condities voor ontvangst kan aantonen.

Giften

De niet-financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de exploitatierekening verantwoord.

Aankoop collectie en bijdragen ten behoeve van collectieaankopen

De onderdelen van de subsidie, de schenkingen en overige bijdragen die bestemd zijn voor het doen van collectie-aankopen worden, evenals de collectie-aankopen zelf, in de exploitatierekening verantwoord. De bedragen verkregen van derden, ten behoeve van collectie-aankopen die ultimo boekjaar nog niet zijn besteed aan de verwerving van collectie, worden ultimo boekjaar toegevoegd aan het aankoopfonds. Bij aankoop van collectie in latere

jaren vallen deze bedragen vrij ten gunste van de exploitatie. Deze mutatie in het aankoopfonds wordt separaat verantwoord in de exploitatierekening.

Afschrijvingen

Materiele vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Pensioenregelingen personeel

De voor het personeel geldende pensioenregelingen worden gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De verschuldigde premie wordt als last in de exploitatierekening verantwoord. Als de reeds betaalde premiebedragen de verschuldigde premie overtreffen, wordt het hogere bedrag opgenomen als overlopend actief voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

De Stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het fonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies.

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

A - Vaste activa

I - Immateriële vaste activa

Boekwaarde per 1-1-2024	71.081
Investerings	60.569
Desinvesteringen	-78.935
Cumulatieve afschrijving desinvesteringen	78.935
Afschrijvingen	-49.861
Boekwaarde per 31-12-2024	81.789
Historische kostprijs per 31-12-2024	332.052
Cumulatieve afschrijving per 31-12-2024	-250.263
Boekwaarde per 31-12-2024	81.789

De jaarlijkse afschrijving voor zowel ontwikkeling als software is 20%. De investeringen betreffen de nieuwe website die begin 2025 live is gegaan.

Verloop 2024	Gebouw	Machines en installaties	Inventaris	Vaste activa in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€	€
Historische kostprijs per 1-1-2024	5.848.593	2.398.343	2.401.370	102.682	10.750.987
Cumulatieve afschrijvingen per 1-1-2024	-5.332.992	-1.606.713	-2.037.629	0	-8.977.334
Boekwaarde per 1-1-2024	515.601	791.630	363.741	102.682	1.773.653
Investerings 2024	0	13.534	240.617	91.390	345.542
Desinvesteringen	0	-712.113	-152.230	0	-864.343
Cumulatieve afschrijving desinvesteringen	0	709.922	152.230	0	862.152
Afschrijvingen 2024	-85.693	-136.512	-125.824	0	-348.029
Saldo mutaties 2024	-85.693	-125.169	114.793	91.390	-4.678
Boekwaarde per 31-12-2024	429.908	666.461	478.534	194.072	1.768.975

Stand per 31-12- 2024	Gebouw	Machines en installaties	Inventaris	Vaste activa in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€	€
Historische kostprijs per 31-12-2024	5.848.593	1.699.764	2.489.757	194.072	10.232.186
Cumulatieve afschrijvingen per 31-12-2024	-5.418.685	-1.033.303	-2.011.223	0	-8.463.211
Boekwaarde per 31-12-2024	429.908	666.461	478.534	194.072	1.768.975

De jaarlijkse afschrijvingen zijn voor:

- gebouw 2,5%
- machines en installaties 20%, 10% en 5%;

- inventaris:

automatiseringsapparatuur 25%
overige inventarissen 20%, 10% en 5%.

Belangrijke investeringen in 2024 waren de nieuwe computers voor de tentoonstelling (€ 66.960) en een beamer (€ 9.496). Verder zijn de herinrichtingskosten van het MuseumLab in Zuidwest ad € 39.149 opgevoerd en de in november gerealiseerde tentoonstelling Pijlers van Hoop (€ 113.327). Aan de vaste activa in uitvoering is de tentoonstelling Tijdreistheater toegevoegd die voor € 69.274 op de balans is gezet en ook de kosten voor de gewenste verbindingsgang en voor de overname van het Omniversum door de gemeente Den Haag zijn hierin voor respectievelijk € 13.631 opgenomen.

Tentoonstellingen worden in 6 jaar afgeschreven. Hier tegenover zullen bestemmingsfondsen vrijvallen.

In de jaarrekening van 2023 was de tentoonstelling die in ontwikkeling is namelijk de VN-zaal, meegenomen in het Onderhanden werk. Door nieuw inzicht zijn die investeringen nu ondergebracht in de post Inventaris. Hierdoor wijkt de beginbalans van deze post af van de jaarrekening en is deze € 33.948 hoger.

B - Vlottende activa

I - Voorraden

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Voorraad uitrijkaarten	1.801	830
Voorraad museumkaarten	14.558	43.455
	16.359	44.285
Voorraad museumwinkel	33.588	82.951
Correctie balans 2023		-38.015
Totaal voorraden	49.947	89.221

II – Onderhanden projecten

In de jaarrekening van 2023 en voorgaande jaren zijn de kosten en baten van in ontwikkeling zijnde tentoonstellingen en projecten meegenomen. De zienswijze hierop is in 2024 gewijzigd en daardoor worden deze projecten in de Vaste activa meegenomen wanneer deze over meer jaren beschikbaar zijn, zoals bij semi-permanente tentoonstellingen een termijn van zes jaar gebruikelijk is. De projecten die binnen één jaar aflopen, worden direct ten laste van de exploitatierekening gebracht. Deze correctie is ook in de cijfers van ultimo 2023 meegenomen zodat dit 0-saldo afwijkt van de jaarrekening 2023.

III – Vorderingen en overlopende activa

1 - Vorderingen op de Gemeente Den Haag

	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2023
	€	€
Gemeente Den Haag Dienst Stedelijke Ontwikkeling	2.852	0
Gem DH Centrale Vastgoedorganisatie	2.350	0
Gemeente Den Haag – DSO, Afdeling Wonen, Team DOK	0	36.300
Monumentenzorg en Welstand – Herinneringsroute Atlantikwall	0	7.500
SZW - Ooievaarspas	1.719	1.872
Gemeente Den Haag - Programma internationaal	0	0
	<u>6.920</u>	<u>45.672</u>

2 - Overige vorderingen

	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2023
	€	€
Te verrekenen BTW	89.838	98.961
Debiteuren	258.553	244.795
Overige vorderingen	421.826	353.380
Stand per 31 december boekjaar	<u>770.216</u>	<u>697.136</u>

Grote uitstaande vorderingen hebben voornamelijk betrekking op de vergoeding van de stichting Museumkaart ad € 219.940 en overige pas- en ticketacties (€ 75.324) en te ontvangen projectbijdragen van het Mondriaanfonds - € 4.000, V-fonds - € 6.500 en de Koninklijke bibliotheek - € 15.203.

3 – Overlopende activa

	Stand per 31/12/2024	Stand per 31/12/2023
	€	€
<u>Gemeente Den Haag</u>		
Project beroepen van de toekomst - Gem. DH 2025	11.987	0
Parkeervergunningen	6.172	5.922
IDC - verzekeringspremie	0	383
Totaal gemeente Den Haag	<u>18.159</u>	<u>6.305</u>
Correctie onderhanden werk tentoonstellingen 2023		92.965
Overige	118.982	132.087
Stand per 31 december boekjaar	<u>137.141</u>	<u>231.357</u>

IV - Liquide middelen

	2024	2023
	€	€
Kas	595	1.031
ABN AMRO 86.82.17.379	152.918	477.045
ABN-AMRO deposito 86.82.88.519	77.985	72.445
ABN AMRO flexibele premie 24.01.25.339	3.765	3.709
ABN AMRO termijndeposito	1.041.037	1.014.289
Rabobank 17.10.30.915	30.789	38.651
Rabobank 31.56.848.840 BedrijfsTeleRekening	1.509.716	1.500.823
Rabobank 109.61.55.559 Doelreserveren	201.385	199.596
Triodos betaalrekening	141.603	295.886
Kruisposten	1.432	13.813
Stand per 31 december boekjaar	3.161.225	3.617.290

Het Museon-Omniversum heeft een bankrelatie met de Triodosbank, ABN-AMRO, en de Rabobank. Een groot deel van de liquide middelen is beschikbaar door de opgebouwde voorziening voor huurders-onderhoud gebouw. Bij de ABN-AMRO bank is € 1.000.000 gedurende een half jaar vastgezet in een deposito dat vrijvalt per 30 juni 2025. De overige middelen staan o.a. op een ABN AMRO vermogensspaarrekening, een ABN AMRO bestuursspaarrekening en een RABO bedrijfsspaarrekening. Deze staan ter vrije beschikking.

C - Eigen vermogen

I – Vrij besteedbaar eigen vermogen

Reserve die per 1 januari 1997 is ingesteld in overeenstemming met het verzelfstandigingsbesluit van de Gemeente Den Haag (Raadsbesluit (Rb) 385/1996), bedoeld voor het opvangen van tegenvallers uit exploitatie.

	2024	2023
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	503.673	1.010.492
Onttrekking	-343.911	-404.729
Saldo jaarrekening 2023		605.763
Correctie voorraad 2023		-38.015
Correctie materiële vaste activa		-4.243
Verrekening bewakingskosten 2023		-59.832
Stand per 31 december boekjaar	159.762	503.673

In de jaarrekening 2023 is een onjuiste winkelvoorraad opgenomen. Hierdoor is het resultaat van dat jaar ten onrechte te hoog vermeld en wordt dit hier met € 38.015 gecorrigeerd. De investering in de VN-zaal was ten onrechte niet geactiveerd bij ingebruikname per mei 2023. Dit is eveneens gecorrigeerd, hetgeen een correctie op de afschrijving had van € 4.243. Ten slotte is een bedrag van 59.832 meegenomen voor nog te verrekenen bewakingskosten over 2023 met het Kunstmuseum.

Het Museon-Omniversum heeft het streven om minimaal 10 % van het subsidiebedrag als vrij besteedbaar eigen vermogen aan te houden.

II - Bestemmingsreserve 'Verbindingsgang'

Om de twee gebouwen met elkaar te kunnen verbinden, is behoefte aan een verbindingsgang. De Vereniging van Vrienden heeft hiertoe in 2023 een schenking gedaan om een deel van deze kosten te kunnen betalen. In de uitloop daarvan is hieraan in 2024 € 10.000 toegevoegd.

	2024	2023
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	225.000	0
Dotatie	10.000	225.000
Stand per 31 december boekjaar	235.000	225.000

III - Bestemmingsreserve 'Global Museum'

De Gemeente Den Haag heeft in voorgaande jaren toestemming gegeven om een bestemmingsreserve te creëren die zal worden aangewend voor de verbetering van de klantenroute. In het verslagjaar is € 30.500 hieraan besteed. In totaal is € 29.511 van deze reserve gereserveerd voor de afschrijvingskosten van de geactiveerde tentoonstelling en het restant voor onderhoud.

	2024	2023
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	187.592	224.286
Aanwending boekjaar	-30.500	-36.694
Stand per 31 december boekjaar	157.092	187.592

IV – Bestemmingsreserve 'Onderhoud zalen'

	2024	2023
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	28.200	28.200
Aanwending boekjaar	-28.200	0
Stand per 31 december boekjaar	0	28.200

Deze bestemmingsreserve is aangewend voor de VN-zaal die in 2023 gereed is gekomen en in 2024 administratief is opgeleverd.

V - Aankoopfonds

Het betreft hier van de Gemeente Den Haag ontvangen gelden voor het financieren van aankopen ten behoeve van de museumcollectie (Rb 450/1980). De museumcollectie is eigendom van de Gemeente Den Haag (Rb 385/1996). Voor de Surinametentoonstelling Erfgoed starters is een aantal boeken aangekocht. Voor de Pijlers van Hoop is de tijger Hermes geprepareerd en voor het Tijdreistheater zijn fossielen gekocht. Tot slot is een weefsel uit Indonesië aan onze collectie toegevoegd.

	2024	2023
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	11.735	20.097
Aanwending boekjaar	-6.418	-8.362
Stand per 31 december boekjaar	5.317	11.735

VI - Bestemmingsfonds 'Klimaatstudio'

Bij de ontwikkeling van de zaal 'Klimaatstudio' is rekening gehouden met onderhoudskosten en kosten voor de ontwikkeling van educatie. In 2013 waren nog niet alle middelen besteed en in overleg met de subsidiegevers is dit bestemmingsfonds gevormd, zodat in onderhoud kan worden voorzien.

	2024	2023
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	2.205	2.474
Aanwending boekjaar	-98	-269
Stand per 31 december boekjaar	2.107	2.205

VII - Bestemmingsfonds 'Roots2Share'

Het project Roots2Share is met de subsidiegevers Mondriaanfonds en Fonds 1818 afgewikkeld. Wel moet voor de totale afwikkeling van het project nog een aantal prestaties worden verricht, waaronder het onderhoud van een website.

	2024	2023
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	2.919	2.919
Aanwending boekjaar	0	0
Stand per 31 december boekjaar	2.919	2.919

D - Voorzieningen

I - Voorziening onderhoud gebouw

	Museum	Dome	Totaal 2024	2023
	€	€	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	1.971.909	429.593	2.401.502	2.718.901
Dotatie boekjaar	586.428	0	586.428	100.000
Aanwending boekjaar	-328.011	-131.556	-459.566	-417.399
Stand per 31 december boekjaar	2.230.327	298.037	2.528.364	2.401.502

De exploitatie van 2024 bood nog geen ruimte om de dotatie aan het huurdersonderhoud, dat in 2023 niet is verricht, in te halen. Met de gemeente Den Haag, dienst OCW was overeengekomen dat er in dat jaar geen dotatie huurdersonderhoud ad € 547.431 verricht zou worden (brief 20221114-67912, d.d. 25-04-2023). Zodra het exploitatiesaldo en de risicoreserve wel de ruimte bieden om die dotatie in te halen, zal dat worden gedaan. Zie hiervoor de Niet uit de balans blijvende verplichtingen. In 2024 heeft de dotatie aan de voorziening onderhoud van de Dome ad € 107.000 niet plaatsgevonden. Op basis van de laatste inzichten is de voorziening toereikend.

Voor het onderhoud zijn onderstaande uitgaven gedaan in de beide gebouwen:

	Museum	Dome	Totaal
	€	€	€
Onderhoud en servicecontracten	223.959	87.861	311.820
Klachtenonderhoud	27.495	2.200	29.694
AV-installatie		31.859	31.859
Verlichting	33.943	1.599	35.541
Beveiliging	7.721	1.944	9.665
Zonwering	13.208		13.208
Hang- en sluitwerk	7.950		7.950
Koelinstallatie	1.536	2.660	4.196
Overige	12.200	3.433	15.634
Totaal aanwending	328.011	131.556	459.567

II Voorziening jubileumgratificatie

	2024	2023
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	63.471	76.914
Vrijval voorziening	0	0
Aanwending	-6.279	-15.718
Dotatie voorziening	-2.135	2.275
Stand per 31 december boekjaar	55.058	63.471

Het personeel valt onder de Museum CAO. Daarin is geregeld dat bij 12½, 25, 40 en 50 jarig dienstverband een gratificatie uitbetaald wordt. Hiertoe is een voorziening getroffen. Als disconteringsvoet is 1 % aangehouden vanwege de verwachte renteontwikkeling op lange termijn.

III Voorziening transitiekosten

	2024	2023
	€	€
Saldo per 1 januari boekjaar	238.378	0
Dotatie	188.705	238.378
Aanwending	-238.378	0
Saldo per 31 december boekjaar	188.705	238.378

Er vloeien een aantal medewerkers af waarvoor in het volgende jaar transitiekosten zullen moeten worden betaald. Hiervoor is een voorziening getroffen.

IV Voorziening luchtbehandeling

	2024	2023
	€	€
Saldo per 1 januari boekjaar	29.186	29.186
Dotatie	0	0
Aanwending	-29.186	0
Saldo per 31 december boekjaar	0	29.186

De getroffen voorziening voor de aanpassing van de luchtbehandeling in het museumgebouw is verder niet gerealiseerd, waardoor de voorziening is vrijgevallen. Zie ook Huisvestingslasten.

E – Langlopende schulden

Schulden aan banken

Lening Triodos Bank:

	2024	2023
	€	€
Saldo per 1 januari boekjaar	709.935	843.268
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-133.334	-133.333
Saldo per 31 december boekjaar	576.601	709.935

In boekjaar 2020 is door Omniversum een lening afgesloten van € 1.109.933. De aflossing bedraagt € 11.111,12 per maand achteraf en eindigt eind 2030. De rente bedraagt 2,631% per jaar en staat tot het einde van de looptijd van de lening vast. De volgende zekerheden zijn gesteld:

- Een hypotheek eerste in rang op het bedrijfspand aan de President Kennedylaan 5, 2517 JK te Den Haag voor een maximumbedrag van € 1.200.000 aan hoofdsom, vermeerderd met een bedrag gelijk aan 37,5% van dat bedrag voor rente en kosten tussen Kredietnemer als hypotheekgever en Kredietgever als hypotheekhouder;
- Een pandrecht, eerste in rang, op de bedrijfsinventaris en bedrijfsuitrusting van Kredietnemer met Kredietgever als pandhouder.

F - Kortlopende schulden en overlopende passiva

I Nog te besteden subsidie

	2024	2023
	€	€
Saldo per 1 januari boekjaar	163.958	116.364
Bijdragen	96.675	74.314
Aanwending subsidie	-83.984	-26.720
Saldo per 31 december boekjaar	176.649	163.958

De toevoegingen aan Nog te besteden subsidie bestaan uit toegekende subsidies en sponsorbijdragen voor specifieke projecten. Op het moment dat een tentoonstelling in gebruik wordt genomen of het project van start gaat, wordt de subsidie aangewend.

De post is samengesteld uit verschillende subsidies. Van de resterende subsidie zal naar verwachting het volledige bedrag in 2025 worden besteed.

II Schulden aan de gemeente Den Haag

	2024	2023
	€	€
Gem. Den Haag - BOW/2012.603, d.d. 25-10-2012		
- inz. Reorganisatievoorziening	9.438	9.438
DSO - Erfpacht	7.878	3.010
Terug te betalen loonsubsidie Nuninga	6.571	
Gemeente Belastingen – RIOG	2.626	1.049
Gemeente Belastingen - WOZ	-	431
	26.513	13.928

III Overige kortlopende schulden

	2024	2023
	€	€
Kortlopende deel lening Triodos Bank	133.332	133.332
Belastingen en sociale premies	211.410	254.222
Vakantiegeld	158.122	172.763
Verlofuren	196.086	187.383
Pensioenpremies	51.438	66.216
Consortia inz tentoonstellingen	225.469	348.162
Crediteuren	598.639	378.396
Overige schulden	287.631	329.308
	<u>1.862.128</u>	<u>1.869.782</u>

De waarde van de verlofuren is toegenomen door een hoger uurloon en een hoger saldo uren: 6.878 uur in 2023, tegenover 6.955 uur in 2024.

IV Overlopende passiva

	2024	2023
	€	€
Stand per 31 december boekjaar	-	73.947

In de vorige jaarrekening zijn facturen die ten laste van 2024 geboekt moesten worden nog in 2023 meegenomen. Facturen die betrekking hebben op 2025 zijn ook in dat jaar geboekt.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huur gebouwen

Met ingang van 1997 heeft de Stichting de gebouwen aan de Stadhouderslaan 37 te Den Haag van de Gemeente Den Haag gehuurd voor een periode van 30 jaar. Na de expiratedatum zal de huurperiode met 30 jaar worden verlengd.

De huurprijs voor 2025 bedraagt € 417.869,88 exclusief BTW.

Erfpachtcanon

De jaarlijks af te dragen erfpachtcanon met betrekking tot de locatie President Kennedylaan 5, 2517JK te Den Haag, wordt eens in de vijf jaar herzien. Voor het laatst is deze op 1 juli 2024 herzien en is verhoogd van € 5.990 naar € 15.723,50 per jaar. De erfpacht is eeuwigdurend.

Afwikkeling fusie met de Belastingdienst

Per 1 januari 2022 zijn stichting Museon en Stichting Continuïteit Omniversum gefuseerd. De Stichting Continuïteit Omniversum was bij deze fusie de verdwijnende partij. De gesprekken met de Belastingdienst over aspecten rond de vennootschapsbelasting zijn nog niet afgerond.

Subsidie 2025 - 2028

De gemeente Den Haag heeft met de vaststelling van het Meerjarenbeleidsplan 2025 – 2028 het Museon-Omniversum voor deze periode een jaarsubsidie van € 6.000.355 toegekend (brief 20250108-08791, d.d. 27 januari 2025).

Dotatie voorziening Gebruikersonderhoud gebouw

In 2023 is met de gemeente Den Haag overeengekomen de dotatie aan de voorziening Gebruikersonderhoud gebouw Museon ad € 547.431 niet te verrichten (brief 20221114-67912, d.d. 25-04-2023). Hierdoor kon het negatieve exploitatieresultaat worden beperkt. Zodra het exploitatiesaldo en de risicoreserve de ruimte bieden om de dotatie van dit jaar in te halen, zal dat worden gedaan.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten

A - Opbrengsten

A.1 Publieksinkomsten

A.1.1 Publieksinkomsten uit entree

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
	€	€	€
Publieksinkomsten uit entree	2.590.705	2.868.000	2.632.137

Het Museon-Omniversum heeft in 2024 302.571 bezoekers getrokken. Dat was in 2023 309.925 bezoekers. In totaal zijn 251.952 bezoekers door het kassasysteem geregistreerd, tegenover 258.583 in het voorgaande jaar. De gemiddelde toegangsprijs was € 10,28 (2023: € 10,18). De vergoeding voor het gebruik van de museumkaart is op 63% van de gemiddelde toegangsprijs vastgesteld. Schoolbezoek wordt deels apart geregistreerd. Zie hiervoor A.1.2 Publieksinkomsten uit overige activiteiten.

A.1.2 Publieksinkomsten uit overige activiteiten

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
	€	€	€
Specificatie Publieksinkomsten uit overige activiteiten:			
Educatief:			
- Bijdragen scholen workshops en films	99.280	72.000	60.764
- Bijdragen scholen voor busvervoer	13.673	17.000	14.937
- Cursussen	0	1.000	1.148
	112.954	90.000	76.849
Overige opbrengsten:			
- Horeca	66.946	70.000	158.609
- Verkopen	206.546	266.000	153.420
	273.493	336.000	312.029
Publieksfunctie:			
- Opbrengsten tentoonstellingen en projecten	10.500	26.000	25.500
Totaal	396.946	452.000	414.378

	PO Den Haag	PO Overig	VO Den Haag	VO Overig	Totaal
Lessen 2024	454	39	40	16	515
Lessen 2023	485	66	63	47	661
Leerlingen 2024	11.100	1.001	847	1.543	14.491
Leerlingen 2023	18.781	2.678	2.515	10.472	34.446

Het aantal educatieve rondleidingen is ten opzichte van 2023 afgenomen doordat er minder lesgevers beschikbaar waren en verminderde planningscapaciteit. Ook het busvervoer is hierdoor afgenomen.

Per mei is de horecafunctie in het Omniversum overgedragen aan een andere partij. Vanaf dan wordt over de omzet een percentage afgedragen.

Uit de gereserveerde opbrengst verhuur van de tentoonstelling Techniek bij de Romeinen die gezamenlijk met andere Europese musea is ontwikkeld is een opbrengst van € 10.500 vrijgevallen ten gunste van Museon-Omniversum. Het restant van de gereserveerde opbrengst dient voor het opknappen en uiteindelijk afvoeren van de tentoonstelling.

A.3 Overige directe opbrengsten

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Specificatie Overige directe opbrengsten:	€	€	€
- Doorberekende werkzaamheden	80.550	83.000	112.591
- Overige baten	4.270	5.000	3.535
	84.820	88.000	116.126

Ook dit jaar is weer de organisatie van the First Lego League in handen gekomen van Museon-Omniversum. De gemeente Den Haag heeft hiervoor € 30.000 bijgedragen. Verder is er voor projectleiding van Techniek bij de Romeinen € 10.000 berekend. De overige opbrengsten uit doorberekend werk betreffen voornamelijk werkzaamheden van de afdelingen Educatie, Publiek en Facilities voor verhuringen.

A.4 Diverse inkomsten

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Diverse opbrengsten catering	274.645	255.000	275.389
Opbrengst zaalverhuur	237.079	180.000	194.896
	511.724	435.000	470.285

In 2024 is ondanks personeelwisselingen een lichte groei te zien in de opbrengsten uit de zakelijke verhuur.

A.5.1 Bijdragen Vrienden en particulieren:

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Ver. van Vrienden – diverse bijdragen	35.000	26.000	351.835
Overige schenkingen	25	0	1.882
	35.025	26.000	353.717

Per 2024 is de Vriendenvereniging opgeheven. Om de kosten van nieuw op te richten Stichting Vrienden van Museon-Omniversum te dekken, is € 25.000 bijgedragen door de vereniging. Hieruit zijn kosten van de opstart gedekt. Daarnaast is € 10.000 ontvangen voor de verbindinggang.

A.5.2 Bijdragen bedrijven:

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
	€	€	€
Bank Nederlandse Gemeenten - zakelijk partner netwerk	20.000	20.000	20.000
ASN bank - Museumcampus Zuidwest	50.000	50.000	50.000
Dunea - zakelijk partner netwerk	5.000		
Donkergroen Creators - Museumnacht	3.000		
Rijk Zwaan - zakelijk partner netwerk	3.000	1.000	
Staedion - Museumcampus Zuidwest	2.479		10.300
Overige Museumcampus Zuidwest	3.900		
Overige	1.300	1.000	4.875
	88.679	72.000	85.175

A.5.4 Bijdragen uit private fondsen:

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
	€	€	€
VSB fonds - ontw. digitale lessen	35.240		0
Cultuurfonds - digitalisering collectie	10.000		0
NWO – mobiele SDG expositie	10.000		0
Pento - interactiviteit gehoor		30.000	0
Bach project - afw. 2022-2023	0		23.650
	55.240	30.000	23.650

In 2024 is een aantal projecten afgerond, waarbij bovenstaande bijdragen uit de private sector zijn vrijgevallen. De samenwerking met Pento is dit jaar niet gerealiseerd en zal naar verwachting later weer worden opgepakt.

B - Subsidies

B.3.1 Subsidie gemeente Den Haag i.h.k.v. Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2022-2024

Dienst OCW - 20221114-67912 d.d. 16-01-2023

Structureel:

Exploitatie

Onderhoud gebouw

Totaal structureel

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
	€	€	€
Exploitatie	5.122.850	5.123.000	4.782.191
Onderhoud gebouw	586.428	586.000	547.431
Totaal structureel	5.709.278	5.709.000	5.329.622

Ten opzichte van 2023 is de subsidie van de gemeente Den Haag in 2024 met 7,12 % gestegen.

B.3.2 Overige subsidies gemeente Den Haag

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
	€	€	€
Projectsubsidies gemeente Den Haag:			
Noodsteun	199.080		
Den Haag Werkt - Museumlab Zuidwest	26.500	25.000	
Kennisregio aan zee - WUR	5.000		
Afwikkeling VN-zaal	2.304		
DSO-Energiefestival	850		
Werkgelegenheid en Economie - Museumlab Zuidwest		80.000	
Dienst OCW – Incidentele subsidie impuls collectiebeheer – brief 20210923-60254 d.d. 23-09-2021		64.000	32.550
Archeologische dienst - onderhoud Romeinzaal		15.000	
Subsidie Gemeente Den Haag – Bijdrage MuseumCampus - brief 20221031-34154, d.d. 29-11-2022			25.000
SZW - Loonkostensubsidie - SZW/LKW23-0100 d.d. 17-08-2023			9.755
Subsidie Gemeente Den Haag – DI-RECT Dome Experience – brief 20230824-17004, d.d. 7-10-2023			-10.000
	233.734	184.000	57.305

Bij de gemeente Den Haag is ter compensatie van het negatieve exploitatieresultaat noodsteun aangevraagd en is € 199.080 toegezegd.

B.4 Overige subsidies en bijdragen uit publieke middelen

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
	€	€	€
SMH Deltaplan project collectie - nr 105846184	-	-	26.519
Min.v. Soc. Zaken en Werkgelegenheid - SLIM-regeling proj. 2023SLIM2021053	-25.000	-	25.000
Fonds voor Cultuurparticipatie - dossier 18151948	-	-	785
	-25.000	-	52.304

Voor training van het personeel in het kader van de transitie naar een nieuwe organisatie is in 2023 een SLIM-subsidie toegezegd van € 25.000. Aangezien onzekerheid bestaat of is voldaan aan de subsidievoorwaarden is de vordering ad € 25.000 ultimo 2024 volledig voorzien.

Lasten

C – Beheerlasten

C.1 Beheerlasten personeel

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
	€	€	€
Salarissen	879.323		954.701
Sociale lasten	130.740		136.539
Pensioenpremies	116.375		109.569
	1.126.438	1.000.000	1.200.809
Transitiekosten	224.989	300.000	409.618
Kosten voormalig personeel	28.686		5.435
	1.380.113	1.300.000	1.615.862
Uitzendkrachten en gedetacheerd personeel	331.436	100.000	189.908
Totaal Beheerlasten personeel	1.711.549	1.400.000	1.805.770

Specificatie

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
	€	€	€
<u>Salarislasten</u>			
Directie	333.342		206.162
Facilities	310.619		366.305
Financiële zaken	368.455		359.673
HR	0		84.929
ICT	105.319		98.791
Overige (w.o. verlof)	8.703		84.949
	1.126.438	1.000.000	1.200.809

Extern personeel

Directie	99.320		37.787
Facilities	0		1.217
Financiële zaken	112.658		0
HR	119.458		150.904
ICT	0		0
	331.436	100.000	189.908

Het aantal FTE's per 31 december 2024 bedraagt 12,1 (2023: 14,4 FTE) op basis van een 36 uren werkweek (14 medewerkers, 2023: 17). Het te betalen vakantiegeld is verhoogd met sociale lasten, evenals het uit te betalen verlof per einde 2024. De stijging van kosten is voornamelijk het gevolg van de inzet van tijdelijk personeel bij Directie, Financien en HR. In oktober is Simon van Driel gestart als adviseur van de Raad van Toezicht en per 15 november heeft hij Peter de Haan opgevolgd als directeur-bestuurder. Conform de Museum-CAO zijn de salarissen per 1 juli 2024 verhoogd met 5 %.

Zie voor een toelichting op de transitiekosten D.3 in de toelichting op de balans.

C.2.1 Afschrijvingen

Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
€	€	€
397.890	395.000	409.472

De jaarlijkse afschrijving rond Global Museum is € 29.500. Hier tegenover valt een gelijk bedrag vrij uit de Bestemmingsreserve Global museum. Aan het eind van het verslagjaar is een nieuwe website in gebruik genomen, waardoor de oude voortijdig is afgeschreven. De inhaalafschrijving bedroeg € 23.000.

C.2.2 Overige bedrijfslasten

Realisatie	Begroting	Realisatie
2024	2024	2023
€	€	€
403.739	402.000	386.123

De huurverhoging ten opzichte van 2023 bedraagt 4,6 %.

Realisatie	Begroting	Realisatie
2024	2024	2023
€	€	€
586.428	693.000	100.172

In 2024 heeft geen dotatie aan de onderhoudsvoorziening voor het Omniversum ter hoogte van € 107.000 plaatsgevonden. In 2023 is met de gemeente Den Haag overeengekomen dat de subsidiebijdrage van € 547.431 aan de voorziening gebruikersonderhoud Museon niet gedoteerd hoefde te worden (zie brief 20221114-67912, d.d. 25-04-2023).

Overige bedrijfslasten

Realisatie	Begroting	Realisatie
2024	2024	2023
€	€	€
832.831	881.000	804.118
367.412	310.000	285.924
353.207	187.000	274.769
1.553.450	1.378.000	1.364.811

De huisvestingslasten zijn € 28.000 hoger dan in 2023 door gestegen kosten van bewaking, schoonmaak en heffingen ten dele gecompenseerd door lagere kosten energie. De kantoor- en automatiseringskosten zijn € 82.000 hoger door met name de kosten van het werven van personeel (€ 66.000). De overige beheerslasten zijn ca. € 78.000 hoger dan in 2023 door onder meer een hogere woon-werkvergoeding voortvloeiend uit de vernieuwde CAO (impact € 24.000) en extra lasten van de RvT door een hogere vergaderfrequentie en door het inwinnen van extern advies (impact € 31.000).

D - Activiteitenlasten

D.1 Activiteitenlasten personeel

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
	€	€	€
Salarissen	2.659.833		2.934.620
Sociale lasten	482.563		523.704
Pensioenpremies	325.559		362.671
	3.467.955	3.500.000	3.820.995
Uitzendkrachten en gedetacheerd personeel	224.420	200.000	240.599
Totaal Beheerlasten personeel	3.692.375	3.700.000	4.061.594

Specificatie

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
	€	€	€
<u>Salarislasten</u>			
Tentoonstellingen	549.977		681.395
Collecties	482.179		496.955
Educatie	541.930		473.801
Marketing en Communicatie	439.457		471.312
Events	86.388		91.903
Productie	320.768		230.260
Publieksopvang	1.047.257		1.259.819
Overige	60.102		115.550
	3.528.057	3.500.000	3.820.995

Extern personeel

Tentoonstellingen en programma's	5.713		30.101
Collecties	4.082		4.451
Educatie	1.910		1.386
Marketing en Communicatie	100.274		97.402
Events	60.387		0
Productie	11.214		28.138
Publieksopvang	40.840		79.121
	224.420	200.000	240.599

Totaal activiteitenlasten personeel

3.752.477 3.700.000 4.061.594

Het aantal FTE's per 31 december 2024 bedraagt 48,4 op basis van een 36-urige werkweek (63 medewerkers). Per 31 december 2023 was dit 58,4 FTE's (78 medewerkers). Het te betalen vakantiegeld is verhoogd met sociale lasten. Het personeel valt onder de Museum-CAO, die voorziet in een structurele salarisverhoging van 5% per juli 2024.

Medio 2024 is overgegaan naar één directeur, waardoor de functie Commercieel directeur is vervallen. Door herstructurering van de afdelingen Tentoonstellingen en Educatie zijn verschuivingen in de kosten ten opzichte van 2023 zichtbaar. Op deze twee afdelingen zijn mensen vertrokken die deels niet zijn vervangen. Ook bij de afdeling Publiek is fors bezuinigd.

D.2 Activiteitenlasten materieel

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
	€	€	€
Specificatie Directe lasten tentoonstellingen en projecten			
Tentoonstellingen	135.001	270.000	203.713
Projecten en activiteiten	196.652	299.000	195.688
Totaal kosten activiteiten	331.653	569.000	399.401

Tentoonstellingen

Door de financiële situatie is daar waar mogelijk bespaard op nieuwe initiatieven. Met name op de tentoonstelling One Planet Festival is bezuinigd.

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
Specificatie Tentoonstellingen			
One Planet Festival (vh Werkplaats Aarde)	110.973	211.000	192.057
National Geographic		17.000	9.535
Groene camera	2.165	2.000	1.346
Jane Goodall	18.224		0
Overige tentoonstellingen	3.639	40.000	775
<i>Subtotaal kosten tentoonstellingen</i>	135.001	270.000	203.713

Projecten

Voor MuseumLab Zuidwest was in de begroting € 155.000 opgenomen, maar binnen de exploitatie was geen ruimte om deze kosten te dekken. Ook op de activiteiten rond One Planet is bezuinigd.

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
Specificatie Projecten en activiteiten			
MuseumLAB Den Haag Zuid-West	82.952	155.000	89.041
First Lego League	36.309	35.000	41.933
Deltaplan Collectie ontsluiting	0	0	26.519
One Planet/Global museum	989	34.000	7.184
Bach Project	0	0	6.963
One Planet Digitaal	22.524	0	0
Wageningen University Research	14.262	0	0
Museumnacht	9.615	0	6.175
Klimaatstudio	98	0	269
Overige programmering	29.903	75.000	17.604
<i>Subtotaal kosten projecten</i>	196.652	299.000	195.688

Film

In 2024 zijn weer meer speciale voorstellingen geprogrammeerd die door het publiek een hoge waardering kregen met een hoge opkomst als gevolg. In 2023 net na corona waren de distributeurs nog terughoudend in het uitbrengen van nieuwe titels.

Specificatie Film	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2024	2024	2023
	€	€	€
Kosten programmering	15.972	10.000	12.147
Kosten arrangementen en specials	47.870	25.000	21.329
Commissies, royalties en filmhuur	349.940	310.000	300.798
Overige kosten	19.555	7.000	23.146
<i>Subtotaal Film</i>	<i>433.337</i>	<i>352.000</i>	<i>357.421</i>

Educatie

Specificatie Educatie	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2024	2024	2023
	€	€	€
Busvervoer scholen	27.900	33.000	28.873
Educatief materiaal	2.314	20.000	6.621
Leren doe je samen	0	2.000	0
<i>Subtotaal Educatie</i>	<i>30.214</i>	<i>55.000</i>	<i>35.494</i>

Overige activiteitenlasten	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2024	2024	2023
	€	€	€
Inkoop horeca	0	15.000	45.151
Inkoop winkel	111.046	90.000	31.757
Kosten zaalverhuur	319.582	275.000	277.127
PR/Marketing	416.915	415.000	373.855
Onderhoud expositie en collectie	65.390	158.000	117.903
Overige activiteitenlasten	266	1.000	214
	<i>913.199</i>	<i>954.000</i>	<i>846.007</i>

In de loop van 2023 zijn de horeca-activiteiten overgedaan aan Juni Lekkernijen, waardoor er geen inkoopkosten meer zijn. De zakelijke verhuur van ruimtes is in 2024 verder gegroeid (zie A.4 Diverse inkomsten), Hier tegenover staan ook gestegen kosten. De winkel is in de loop van 2023 in eigen beheer van het museum gekomen. In september 2024 is geconstateerd dat de voorraad winkel in 2023 € 38.015 te hoog was opgenomen. Hierdoor is de Inkoop Winkel in 2023 € 31.757, dus € 38.015 te laag weergegeven. Voor onderhoud collectie was in de begroting rekening gehouden met een bijdrage van € 64.000. Deze is echter uiteindelijk niet toegekend, waardoor de beoogde inzet niet kon worden gerealiseerd.

E – Rentebaten/lasten

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2024	2024	2023
	€	€	€
Rentelasten	20.578	20.000	24.086
Rentebaten	-54.236	-23.000	-30.597
	-33.657	-3.000	-6.511

De rentelasten ad 2,631 % betreffen de hypothecaire lening bij de Triodosbank. Hierover wordt maandelijks € 11.111 afgelost. Zie F – Langlopende schulden.

De liquide middelen zijn ondergebracht bij de Triodos bank, de ABN-AMRO bank en de RABO bank. Bij de ABN-AMRO bank is € 1.000.000 gedurende een half jaar vastgezet in een deposito die vrijvalt per 1 juli 2025 en heeft een rentepercentage van 1,77 %. De overige middelen zijn vrij besteedbaar en waar mogelijk op een spaarrekening geplaatst waarover rente wordt ontvangen.

WNT-verantwoording 2024 - Stichting Museon-Omniversum

De WNT is van toepassing op de Stichting Museon-Omniversum. Het voor de Stichting Museon-Omniversum toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000 (Algemeen WNT-maximum)

Bezoldiging topfunctionarissen
Leidinggevende topfunctionarissen

Gegevens 2024	
bedragen x € 1	P.C.C. de Haan
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 15/11
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in FTE)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 120.183
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.821
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 139.004</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 203.716
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 139.004
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2023	
bedragen x € 1	P.C.C. de Haan
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12

Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in FTE)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 121.936
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.975
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 141.911</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000
Bezoldiging	€ 141.911

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

Gegevens 2024		
bedragen x € 1		S. van Driel
Functiegegevens		Algemeen directeur
Kalenderjaar	2024	2023
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	16/11 t/m 31/12	-
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	2	-
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	188	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 221	€ 212
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 61.600	€ 0
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 61.600	€ 0
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 18.998	€ 0

Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 18.998	N.v.t.
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 18.998	N.v.t.
	N.v.t.	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2024			
bedragen x € 1	P.H. van Gessel	W. Bijleveld	P.H. van Gessel
Functiegegevens	Voorzitter	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 15/11	16/11 t/m 31/12	16/11 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 11.182	€ 1.512	€ 1.325
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 32.038	€ 4.393	€ 2.928
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 11.182	€ 1.512	€ 1.325

bedragen x € 1	P.H. van Gessel		W. Bijleveld		P.H. van Gessel	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Gegevens 2023						
bedragen x € 1	P.H. van Gessel					
Functiegegevens	Voorzitter			Lid		
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12		-			
Bezoldiging						
Bezoldiging	€ 8.125		€ 0		€ 0	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 33.450		€ 0		€ 0	

Gegevens 2024							
bedragen x € 1		W. Bijleveld		C.N.H. Carolus		A. Mouret	
Functiegegevens		Lid		Lid		Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2024		01/01 t/m 15/11		01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12	
Bezoldiging							
Bezoldiging		€ 6.893		€ 4.929		€ 2.245	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 20.372		€ 23.300		€ 23.300	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging		€ 7.007		€ 2.258		€ 1.958	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Nevenfuncties		Voorzitter Veluwe Board, Veluwe Alliantie en Veluwe Remembers, Voorzitter jury Vrienden Loterij Museumprijs, Lid Raad van Toezicht Rijksmuseum Boerhave, Lid Raad van Advies Nederlands Zuivelmuseum Erve IJzerman					
Gegevens 2023							
bedragen x € 1		W. Bijleveld		C.N.H. Carolus		A. Mouret	

Functiegegevens	Lid		Lid		Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12	
Bezoldiging						
Bezoldiging	€ 2.994		€ 2.258		€ 1.958	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 22.300		€ 22.300		€ 22.300	
Gegevens 2024						
bedragen x € 1	M.F. Schenkels		F. van Steenis		L. Zandstra	
Functiegegevens	Lid		Lid		Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12	
Bezoldiging						
Bezoldiging	€ 4.821		€ 4.088		€ 3.521	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 23.300		€ 23.300		€ 23.300	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging	€ 4.821		€ 4.088		€ 3.521	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Nevenfuncties	Werkzaam als Finance Professional / Registeraccountant; Bestuurslid Vereniging Haaglandse Football Club “Alles				werkzaam bij Metropoolregio Rotterdam Den Haag; Algemeen Bestuur Hoogheemraadschap Delfland (bezoldigd); Bestuur Coöperatie	

	Door Oefening Den Haag”		De Volharding (bezoldigd); Voorzitter Coöperatie Langebeesten Energiek (onbezoldigd)
Gegevens 2023			
bedragen x € 1	M.F. Schenkels	F. van Steenis	L. Zandstra
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 3.185	€ 1.312	€ 3.185
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 22.300	€ 22.300	€ 22.300

Overige toelichtingen

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Resultaatbestemming

Ter dekking van de uitgaven voor 'Global Museum' en 'Klimaatstudio' zal aan de respectievelijke bestemmingsreserves € 30.500 en € 98 worden onttrokken. Van de Vereniging van Vrienden is een schenking ontvangen ter aanvulling van de bestemmingsreserve Verbindingsstraat ad € 10.000. In verband met de ontwikkeling van de VN-zaal is uit de bestemmingsreserve onderhoud tentoonstellingen € 28.200 gehaald. De Raad van Toezicht heeft de Jaarrekening 2024 goedgekeurd.

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
	€	€	€
Exploitatieresultaat	-399.127	-29.000	-225.055
Onttrekking bestemmingsreserve 'Global Museum'	30.500	29.000	36.695
Onttrekking bestemmingsreserve Onderhoud zalen	28.200		
Onttrekking bestemmingsfonds 'Klimaatstudio'	98	0	269
Onttrekking aankoopfonds	6.418		8.362
Dotatie bestemmingsreserve Verbindingsstraat	-10.000	0	-225.000
Onttrekking vrij besteedbaar eigen vermogen	343.911	0	404.729

Ondertekening van de jaarrekening

Directie:

Dhr. S. van Driel

Raad van Toezicht:

Dhr. W. Bijleveld

Dhr. P.H. van Gessel

Dhr. A. Mouret

Dhr. M.F. Schenkels

Dhr. F. van Steenis

Mevr. L. Zandstra

Den Haag, 22 april 2025

Overige gegevens

Share Impact Audit & Assurance
Bezoek en postadres:
Saturnusstraat 95
2516 AG Den Haag
www.sia.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht van Stichting Museon|Omniversum

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Museon|Omniversum te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Museon|Omniversum per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven", de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2017 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT);
- zijn de verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikkingen, en de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2017;

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de winst- en verliesrekening over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, de bepalingen in de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2017, het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024 en het Controleprotocol WNT 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Museon|Omniversum zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag
- het verslag van de raad van toezicht;
- de overige gegevens.
- Bijlagen 1 en 2

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ 640 en het Controleprotocol WNT

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder bestuursverslag en overige gegevens, in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven', de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2017, en de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balans mutaties, in overeenstemming met de relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2017 en de Wet Normering Topinkomens (WNT).

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2017, Controleprotocol WNT, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en laten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 17 april 2025

Share Impact Audit & Assurance B.V.

Was getekend

M.J.A. Verouden MSc RA

BIJLAGEN

Bijlage 1 - Bestuursverklaring subsidieverantwoording Den Haag

Het bestuur van Stichting Museon-Omniversum te Den Haag verstrekt deze bestuursverklaring bij de subsidieverantwoording over de periode januari 2024 tot en met december 2024 met betrekking tot de volgende gemeentelijke subsidies:

- MJBK Kunst en Cultuur 2021 – 2024 toegekend met kenmerk 20221114-67912, d.d. 16-januari 2023
- Noodsteun Culturele instellingen Den Haag - brief 20241002-57618, d.d. 23-10-2024
- MJBK Kunst en Cultuur 2021 – 2024 toegekend met kenmerk 20210923-60254, d.d. 10 januari 2022 inzake Incidentele subsidie impuls collectiebeheer
- Uitvoering sociaal plan 2018 toegekend met kenmerk ABBA/VL/12392 d.d. 30-01-2018
- SZW – Loonkostensubsidie toegekend met kenmerk SZW/LKW23-0100 d.d. 17-08-2023

Het bestuur verklaart verantwoordelijk te zijn voor de juistheid en volledigheid van de subsidieverantwoording.

Het bestuur verklaart dat deze in de subsidieverantwoording is opgemaakt conform de van toepassing zijnde wettelijke bepalingen en conform de subsidieverplichtingen zoals opgenomen in de bovenvermelde subsidiebeschikking(en).

Het bestuur verklaart dat de in de subsidieverantwoording opgenomen bestede subsidie van de Gemeente Den Haag rechtmatig is besteed, dat wil zeggen voor het doel waarvoor zij blijkens de subsidiebeschikking is verstrekt en overeenkomstig de van toepassing zijnde wettelijke bepalingen en de subsidieverplichtingen zoals opgenomen in de bovenvermelde subsidiebeschikking(en).

Het bestuur verklaart dat alle ontvangen baten voor de activiteiten of projecten volledig zijn verantwoord in de subsidieverantwoording.

Het bestuur verklaart te hebben voldaan aan de verplichting genoemd in artikel 18, derde lid, van de ASV om de inkomensgrens genoemd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector als bezoldigingsmaximum in acht te nemen.

Den Haag, 22 april 2025

Simon van Driel
Directeur-Bestuurder

Willem Bijleveld
Voorzitter Raad van Toezicht

Bijlage 2 - Prestatie indicatoren

3.5 Musea en erfgoedinstellingen

Museon-
Omniversum

COLLECTIE EN TENTOONSTELLINGEN

	Eenheid	Raming 2024	Realisatie 2024
Voorwerpen in beheer	aantal	313.000	316.000
Tentoonstellingen in Den Haag	aantal	8	6
waarvan in eigen huis	aantal	8	6
Bezoekers totaal	aantal	275.000	302.571
waarvan betalende bezoekers	aantal	266.800	284.468
waarvan niet-betalende bezoekers	aantal	7.000	16.250
waarvan bezoekers met 'ooievaarspas'	aantal	2.000	1.853

CULTUURPARTICIPATIE: ACTIVITEITEN / LEZINGEN / WORKSHOPS ENZ. VOOR VOLWASSENEN

	Eenheid	Raming 2024	Realisatie 2024
Deelnemers	aantal	10.000	10.360
Aangeboden verschillende activiteiten	aantal	40	46

CULTUURPARTICIPATIE: ACTIVITEITEN VOOR KINDEREN EN JONGEREN IN DE VAKANTIES

	Eenheid	Raming 2024	Realisatie 2024
Deelnemers t/m 12 jaar	aantal	0	n.b.
Deelnemers 13 - 18 jaar	aantal	0	n.b.
Aangeboden verschillende activiteiten	aantal	30	41

CULTUUREDUCATIE: AANBOD IN SCHOOLVERBAND

Aanbod voor Haagse* scholen	Eenheid	Raming 2024	Realisatie 2024
Lessen / activiteiten primair onderwijs	aantal	1.200	454
Deelnemende scholen primair onderwijs	aantal	125	40
Deelnemende leerlingen primair onderwijs	aantal	21.000	15.647
Lessen / activiteiten voortgezet onderwijs	aantal	130	40
Deelnemende scholen voortgezet onderwijs	aantal	25	10
Deelnemende leerlingen voortgezet onderwijs	aantal	5.500	3.038

Aanbod voor niet Haagse scholen	Eenheid	Raming 2024	Realisatie 2024
Lessen / activiteiten primair onderwijs	aantal	150	39
Deelnemende scholen primair onderwijs	aantal	45	9
Deelnemende leerlingen primair onderwijs	aantal	3.000	3.828
Lessen / activiteiten voortgezet onderwijs	aantal	220	16

Deelnemende scholen voortgezet onderwijs	aantal	70	8
Deelnemende leerlingen voortgezet onderwijs	aantal	8.500	10.188

* De deelnemende vestiging van de school ligt in Den Haag.